

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr Postscheckkonto Wien Nr. 55030

III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 6. März 1943

Nr. 10

Novi uspehi v obrambnih bojih na vzhodu

Učinkoviti nemški protinapadi na južnem delu fronte - Kljub slabemu vremenu so nemške čete napredovale v prostoru okrog Isjuma - Boljševiki so v februarju izgubili 886 letal - V enem tednu uničenih 1060 sovjetskih tankov

Kakor je razvidno iz poročila nemškega vrhovnega poveljstva, izdanega pretekli četrtek, so lastne napadalne operacije uspešno napredovale na južnem delu vzhodne fronte. Medtem je skušal sovražnik na nekaterih mestih srednjega in severnega odseka fronte z množinskimi napadi priti do cilja. Na postojankah ob reki Mius so se izjalovili sovjetski napadi. Nemške čete so v ozadju svoje fronte obkolile 7. gardni konjeniški korpus ter ga v glavnini uničile. Ob tej priliki je bil poveljajoči general general Borisov, ujet z delom svojega štaba. Med Donecom in Dnjeprom so se nemške operacije razvijale uspešno. Pri tem je bila ena izmed sovražnih skupin uničena. Zapadno od Kurska in Harkova so se zrušili ponovljeni sovražni napadi. Medtem so se pretekli četrtek nadaljevale srdite obrambne bitke južno in severno od Orela, kjer so meli sovjeti krvave človeške in materialne izgube. Vzhodno od Gštatska je sovražnik napadal v več valovih brez uspeha. Jugovzhodno od jezera Ilmen je sovražnik nadaljeval svoje močne napade, ki so se pa zrušili v nemškem ognju ob velikih izgubah za sovražnika. Preteklo sredo je izgubil sovražnik na vzhodni fronti 104 tanke.

Po petkovem poročilu so nemške čete vrgle poraženega sovražnika bolj proti severu in severovzhodu. Več sovjetskih skupin je bilo obkoljenih, dočim so bili drugi odredi razbiti. Število ujetnikov in plena je naraščalo. Zapadno od črte Harkov—Kursk so se borile nemške čete v elastični taktiki s prodirajočimi sovražniimi silami. Pri tem je letalstvo učinkovito bombardiralo sovražne kolone, tankovske odrede, dovoz itd. Južno in severno od Orela so nemške čete v zelo trdih bojih odbile sovražnika, ki je imel izredno težke izgube. Južno od jezera Ilmen je sovražnik razširil močne napade na nove frontne odseke.

Po sobotnem poročilu se je izjalovil sovjetski poskus prodora ob hrabrosti nemških čet. V prostoru okrog Isjuma se

je nadaljevala napadalna bitka. Gibalni boji zapadno od črte Harkov—Kursk so se nadaljevali tudi še 26. februarja. Nekaj bojna skupina Waffen-SS je uničila ali zaplenila 54 sovjetskih topov, mnogo pehotnega orožja in 400 sanit ter prizadejala sovražniku krvave izgube. V trdih bojih so se južno in severno od Orela razbili siloviti sovjetski napadi. V istem odseku so nemški odredi razvili 12 kilometrov sovražnih strelskih jarkov ter razbili 249 zasilnih bunkerjev. Vzhodno od Sičevek so se izjalovili v valovih nastavljeni sovražni napadi. Južno od jezera Ilmen je sovražnik tudi 26. februarja nadaljeval svoje napade pri čemer je bil poražen v trdih bojih. Delj sovražnih odredov so bili obkoljeni in uničeni. Pred nemškimi postojankami je obležalo 48 sovjetskih tankov.

V nedeljo je sovražnik zamen nadaljeval svoje poskuse, prodreti severno fronto kubanskega mostišča. Nemški protinapad v prostoru okrog Isjuma je v nedeljo zaznamoval lep napredek. Nemške čete so zavzele v naskoku Kramatorskajo in Lozovajo, pri čemer je imel sovražnik, ki se je obupno branil, izredno težke izgube. Ostanke sovražnih armad, ki naj bi bile obkolile nemške čete, so bili pri tem sami obkoljeni in sproti uničeni.

V bitki od 20. do 26. februarja so nemške čete po neizpopoljenih podatkih ujele več tisoč boljševikov. Uničile ali zaplenile pa so 464 tankov, 606 topov, 189 metalcev granat, mnogo drugega orožja in 739 motornih vozil. Na bojišču s onšteli 14 tisoč mrtvih sovjetov. Jugozapadno od Kurska in pri Orelu so bila zamen vsa operativna prizadevanja boljševikov, ki so imeli silne izgube.

Po poročilu, izdanem 1. marca, so se ob frontah kubanskega mostišča zrušili vsi sovjetski napadi ob izredno visokih izgubah na sovražni strani. Na fronti ob Miusu je sovražnik nadaljeval svoje napade v obsejni širini. Ti napadi so se zrušili v obrambnem ognju pred glavno nemško črto. Lastni napadi v prostoru okrog Isjuma so dovedli do razširitve pridobljenega terena. Pri tem so vrgle nemške napadalne divizije sovražnika kljub trdemu odporu do in preko Doneca.

V bojnih prostorih Harkova, Kurska in Orela ter južno od jezera Ilmen, so se izjalovili številni sovražni napadi v trdih

bojih. Na nekem mestu so bile motorizirane sovjetske čete obkoljene in uničene. Južno od Ladoškega jezera je sovraž-

Vse sile za totalno vojno!

V številnih zborovanjih organizacije Steirischer Heimatbund nam te dni predočujejo govorniki naloge, ki nam jih je postavil Führer s svojim pozivom za totalno mobilizacijo nemškega naroda. Na stotisoče mož in žena, ki doslej niso v izdatnejši meri delali za dvig vojnega potenciala, bo romalo v tovarne in oboroževalne obrate, kjer bo zopet na stotisoče mož sproščenih za fronto. Führer potrebuje nove armade ne samo delavcev, temveč tudi vojakov. Führer jih potrebuje, da bo spomladi in v poletju s novimi silami lahko uničil boljševiško nevarnost, ki ogroža ne samo Nemčijo, temveč vso Evropo. Führer se lahko zanaša na domovino, ki mu bo dala vse, kar potrebuje, da bomo tako dosegli dokončno zmago v obračunu s plutokracijo in kletim boljševizmom!

nik v nedeljo izvedel deset zaporednih napadov, ki so bili odbiti ob velikih izgubah za sovjete. V času od 21. do 23. februarja je bilo na vzhodni fronti uničenih oziroma zaplenjenih skupno 1060 sovjetskih tankov. Nemške pomorske sile so pred Novorosijskim uničile eno sovražno torpedovko, štiri trgovske ladje s skupno tonažo 6500 brt. ter dvoje obalnih ladij. Letalci so medtem potopili dva transportnika.

Po poročilu z dne 2. marca je stal južni del vzhodne fronte dan poprej v značilju lastnih protinapadov. Ob spodnjem Kubanu so nemške čete v drznih napadih razbile sovražne skupine ter onemogočile priprave za napad. Kljub slabemu vremenu in terenskim neprilikam, so nemške čete v prostoru okrog Isjuma zavzele številne vasi. Število ujetnikov in plena je

Stolz auf unsere großen Männer dürfen wir nur sein, solange sie sich unser nicht zu schämen brauchen.

Clausewitz

PK.-Aufn.: Kriegsberichter John (Wb.).

Gegenstoß am Imensee.
Sie geben den sinnlosen Widerstand auf.

naraščalo. Med padlimi sovjeti se je nahajal na bojišču tudi poveljnik XXV. sovjetskega tankovskega korpusa, generalmajor Pavlov. Zapadno od Harkova do severno od Orla ter južno od jezera Imen so se tudi 1. marca izjalovili sovražni poskusji prodora ob visokih krvavih izgubah na sovražni strani. Nemške čete so po načrtu izpraznile mostišče pri Demjansku, jugovzhodno od jezera Imen. V to mostišče so se boljševiki zaman zaletavali 14 mesecev ter imeli pri tem nezasišane človeške in materialne izgube. Ze dolgo pripravljena umaknitev nemških čet se je izvedla tako, da je bil materijal z vsem orožjem pravočasno spravljeno nazaj. Izpraznitev se je izvršila brez motnje s strani sovražnika.

Dne 3. marca je javilo nemško vrhovno poveljstvo, da je nemški protinapad v prostoru okrog Isjuma dosegel na široki fronti srednji del reke Donec. Tudi vzho-

dno od Slavjanska in severozapadno od Harkova so se pognale naše divizije za sovražnikom. Pri tem so odrezale več sovražnih skupin ter jih uničile. Medtem ko je jugozapadno od Orela sovražnik močno pritiskal na našo fronto so nemške pehotne in tankovske divizije severozapadno od Orela zaustavile močan sovražni napad. Razbile so sovražne sile, ki so vdrle v glavno bojišče ter vrgle sovražnika, ki je izgubil 16 tankov, zopet nazaj. Mesto Ržev je bilo v teku načrtne gibanja v svrhu skrajšanja fronte izpraznjeno. Oddelki, ki so imeli kriti umik, so se umaknili v noči na 3. marca neopazeno po razstrelitvi mostov čez Volgo. Na ostalih delih fronte je bilo bolj mirno.

Februarja so izgubili sovjeti 886 letal. 701 jih je bilo zbitih v letalskih bojih, 118 jih je zbilja protiletalska artilerija, 30 pehota, ostanek je bil uničen na tleh.

Februarja uničenih 576.800 brt. sovražne plovbe

Potek operacij na morjih in v Severni Afriki

V Severni Afriki so bili pretekli četrtek le boji lokalnega pomena. Letalski napadi osi so veljali motoriziranim kolonom in železniškim ciljem. Pri tem je bilo zbitih šest sovražnih letal. V noči na 25. februar so angleška letala metala bombe na severozapadno in zapadno Nemčijo, med drugim na Wilhelmshaven. Civilno prebivalstvo je imelo izgube.

Dne 26. februarja je bila izdana posebna vest, da so nemške podmornice v pomorskih operacijah v Atlantiku, Sredozemskem morju in okrog Kapstadta znova potopile 17 ladij s skupno tonažo 107.800 brt. ter torpedirale še pet ladij, od katerih se je tudi nekaj potopilo.

Po petkovem poročilu so nemško-italijanske čete v srednjetošnem gorovju razbile močne ameriške in angleške skupine. V teh bojih je imel sovražnik zelo težke izgube. Ujetih je bilo skoro 4000 Amerikancev in Angležev. Zaplenile oziroma uničile so nemško-italijanske čete 235 tankov, 169 blindiranih avtomobilov, 160 topov in mnogo drugega materijala.

Angleška letala so v noči na 26. februar napadla stanovanjska predmestja v zapadni in jugozapadni Nemčiji, med drugim Nürnberg. Prebivalstvo je imelo izgube. Šest napadalcev so zbili na tla. Dne 26. februarja so nemški lovci ob štirih lastnih izgubah sestrelili nad Sredozemskim morjem 24 angleških in ameriških letal. Luka Tripolis je bila težko bombardirana od nemških letalskih odredov. V opoldanski urah dne 26. februarja je napadel ameriški bombarderski odred iz velike višine območje mesta Wilhelmshaven. Pri tem je bilo zbitih na tla 17 štirimotornih letal. V noči na 27. februar so angleška letala bombardirala več krajev zapadne Nemčije, med drugim tudi Köln, kjer je bilo uničenih osem bolnišnic. Prebivalstvo je imelo izgube, 12 napadalcev so zbili na tla. Hitri nemški letalski odredi so uspešno bombardirali mesto Exmouth v južni Angliji.

Po poročilu z dne 28. februarja so nemške in italijanske čete pridobile na severnotoški fronti na terenu ter so prizade-

jale sovražniku težke izgube. Nad zasedenim ozemljem na zapadu je bilo zbitih šest sovražnih letal. Odred nemških hitrih čolnov je ob angleški obali potopil iz sovražne spremljave dvoje parnikov in neko petrolejsko ladjo s skupno tonažo 6500 brt. ter še dve stražni ladji. Med bitko je bila torpedirana angleška oskrbovalna ladja »T 381«. V nedeljo zjutraj so napadli angleški hitri čolni neko nemško spremljavo pred holandsko obalo. Nemci so tri hitre čolne potopili, ostale pa raztepli. Spremljava je polnoštevilno in brez škode prišla v svojo luko. Podmornice so v Atlantiku in v Sredozemskem morju potopile tri ladje s skupno tonažo 13 tisoč brt. ter nekega rušilca.

Dne 1. marca je dospela vest, da so nemško-italijanske čete v Tuneziji znova napredovale. Z zračnimi torpedi je bila pred alžirsko obalo potopljena neka 7000-tonska ladja. V Sredozemskem morju je neki nemški rušilec potopil sovražno podmornico.

V februarju so nemške podmornice in v boju z Anglijo in USA potopile 82 sovražnih trgovskih ladij s skupno tonažo 545.300 brt. Torpediranih je bilo še štirinajst ladij, od katerih so se nekatere tudi potopile. Hitri čolni so potopili 3 ladje s 6500 brt. letalstvo pa pet ladij s 25.000 brt. S tem je izgubila sovražna plovba v februarju 576.800 brt. Podmornice so razen tega potopile eno križarko, enega rušilca in tri spremljevalne ladje. Prekomorsko brodovje je potopilo 3 hitre čolne, 2 stražni ladji, 1 oskrbovalno ladjo in eno podmornico. Letalstvo je pa potopilo eno podmornico ter poškodovalo dvoje križark in neko malo vojno ladjo.

Angleški letalci so v noči na 2. marec bombardirali Berlin in okolico. Nastala je

Scherl-Bilderdienst-M.

Generaloberst Guderian zum Generalinspekteur für die Panzerwaffe ernannt.

Der Führer hat Generaloberst Guderian zum Generalinspekteur für die Panzerwaffe ernannt und sich unmittelbar unterstellt. Generaloberst Guderian tritt damit in die Reihe der Männer, die der Führer bevollmächtigt hat, in ihrem Bereich alle Kräfte für den Sieg unserer Waffen zusammenzufassen.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner. Hausschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Draa, Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgebietes.

Za novo ureditev Evrope

Na drugem mestu objavljamo kratki komuniké, ki je bil objavljen po štiridnevem obisku našega zunanjega ministra v Ribben'ropa v Italiji. V kratkih, jedrnatih stavkih je zapopaden vojni cilj osi Rim—Berlin in njenih zaveznikov. Rezultat razgovorov, ki sta jih imela v Ribbentrop in Mussolini ob navzočnosti diplomatskih in vojaških predstavnikov obeh velesil, je popolnoma jasn in ne dopušča nikakih dvomov. Nemčija in Italija sta trdno odločeni nadaljevati to jima vsiljeno vojno do končnega uničenja plutokratskih in boljševiških oboroženih sil, obenem pa jamčita, da bosta po izvojevanji zmagi na novo uredili Evropo tako, da bodo v njunem življenjskem prostoru imeli vsi narodi možnost in pogoje za svoj razvoj in za dvig njihovega socialnega standarda. To je program, ki ga podravlja vsa Evropa, ker je jasno, da moreta v Evropi na novo urediti celokupno stanje samo tisti dve velesili, ki sta priznani že doslej kot sili reda in moči. Če tudi iz razumljivih razlogov o priliki omenjenega državniškega sestanka niso bile izdane nikake posameznosti, zadržuje se uradno poročilo z glavnimi smernicami, da si sodobni Evropejec lahko vsaj v velikih obrisih napravi sliko nove Evrope, za katero se borijo na vseh frontah nemški in zavezniški vojaki s hrabrostjo in pogumom, ki mora podžgati tudi vso domovino. Kako klavern je napram odločni deklaraciji sil osi izid konference v Casablanci! Roosevelt in Churchill ni marta nuditi Evropi ničesar, razen boljševizacijo, ki jo želita in podpirujeta, da bi ustregla kremskim oblastnikom in jih potolažila glede ustanovitve tolikanj zahtevane »druge fronte«. Evropa je razumela uradno izjavo sil osi in je vsa zadovoljna, da sta mogočna Nemčija in njena zaveznica Italija podali garancijo evropske bodočnosti. Evropa je sedaj spoznala, da hočeta Nemčija in Italija izvojevati dokončno zmago za vsako ceno: Sestanek v Italiji ni bila nikaka zarota proti življenjskim interesom kontinenta, nego je bila odločna manifestacija dveh vlad, ki imata svoje harmonične in z dejstvi računajoče poglede na vse tisto, kar ima priti po izvojevanji zmagi.

Nemčija in Italija nimata s svojimi zavezniki skrivati ničesar, nič se jima ni treba posluževati dvonajstih obljub ali celo nizkotnih intrig. Kakor je vedro čelo naših in zavezniških vojakov, ki se na vzhodu borijo ne samo za Nemčijo, temveč za vso Evropo, prav tako jasna in nedvoumna je diplomacija osi glede vojnih ciljev in glede povojne ureditve Evrope. Dočim sta Nemčija in Italija na omenjenem sestanku ponovno potrdili svojo interesno skupnost, je pokazala konferenca v Casablanci, da morajo naši nasprotniki skrivati svoja tajna nasprot-

škoda na stanovanjskih in javnih poslopih. Prebivalstvo je imelo izgube, 19 večinom štirimotornih letal je bilo zbitih na tla.

Na severoatlantski fronti so sile osi doslegle kljub močnemu odporu sovražnika nove uspehe. Letalstvo je bombardiralo baterije in motorizirane kolone ter luko Tripolis.

Posamezna angleška letala so v noči na 3. marec metala bombe na nekatera naša zapadne Nemčije. Eeno letalo je bilo pri tem zbito na tla.

PK.-Kriegsberichtler Kudicke (Sch.)

Der Reichsmarschall besichtigt Einheiten der Division Hermann Göring, die sich aus Freiwilligen aus allen deutschen Gauen zusammensetzt.

stva. Sedaj uvidevajo tudi evropski nevtalci v Sviči, na Švedskem, v Portugalski in drugod, da gre v tej gigantski borbi res za odločitev o tem, da-li se bo razlila čez Evropo smrdljiva kuga boljševizma in da-li bo nemškimi in zavezniškimi armadam uspelo zaustaviti pohod Džingiskana našega stoletja. Dobro je tako, Evropa se je obogatila za novo spoznanje. Marsikomu je sedaj jasno, zakaj je Führer 22. junija 1941 zaukazal svojim armadam napad na Sovjetijo. Vsa Evropa in ne samo nemški narod v svoji totalnosti si je sedaj na jasnem, da gre za življenjske in smrti. Vse tisto, kar zahteva nemško vodstvo od naroda, služi sedaj samo eni misli: napreči vse sile, da vržemo boljševiško nevarnost nazaj proti vzhodu ter jo uničimo. Pravilno je zapisal italijanski list »Il Popolo di Roma«, da ta vojna ni samo vojna časti in kulture, temveč tudi vojna pravičnosti. Kri je vstala proti Zlatu, kultura se je dvignila proti barbarstvu, življenje proti smrti. Kultura in življenje ne bosta premagana, zato bo zmaga na strani sil osi oziroma Trojnega pakta.

V kratkem komentarju je zapisal španski list »ABC« da Nemčiji in Italiji ne preostane sedaj nič drugega, kot nadaljevanje vojne do zadnje konsekvence. Komentar sklepa z ugotovitvijo, da po tej vojni v smislu Führer-jeve napovedi ne bo zmagovalcev ali premagancev, temveč bodo ostali le še preživeli in uničeni. Sestanek v Italiji nas pa potrjuje v zavesti, da je odločni dogovor sil osi zgrajen na realni, konkretni vojaški in politični podlagi. Tu ni nikakih teoretičnih formulacij, kakor se jih poslužujejo Angleži in Amerikanci, ki ne vedo, kako bi prebravali kričeče disonance v svojih vojnih ciljih. V času, ko zbira nemški narod vse svoje sile za izvedbo totalne mobilizacije vsega naroda, nas navdaja z velikim zadovoljstvom, da misli vodstvo politike sil osi že na ureditev tiste Evrope, ki bi jo hoteli sovražniki izročiti kot plen boljševizmu. Da se to ne bo zgodilo, garantirajo nemške in zavezniške armade pod vodstvom genialnega vojskovodje Adolf Hitler-ja.

Borba finskega naroda

Novo izvoljeni finski prezident Risto Ryti je imel po svoji izvolitvi in po prisegi na ustavo v finskem parlamentu pomemben govor, v katerem je orisal smisel in cilj osvobodilne vojne finskega naroda. Uvodoma je poudaril Ryti, da bi Finska, ako je Sovjetska Unija ne bi bila napadla v novembru 1939, bila še danes brez dvoma v mirnem stanju. Če je Finska v svrhu zaščite ogrožene domovine ponovno segla po orožju, ji je — zahvaljujoč podpori ogromne sile Nemčije in njenih zaveznikov — uspelo, v tridih bojih znova osvojiti izgubljeno Kareljo ter na vseh frontah doseči tiste postojanke, ki jih branijo finske čete uspešno proti čestokrat silovitim sovražnim napadom. Dobesedno je dejal Ryti sledeče:

»Naša vojna je tudi za naprej ista vojna, ki je izbruhnila 30. novembra 1939. Mi branimo pri tem naše največje dobrine, našo deželo, naše rodbine, našo svobodo, našo kulturo in bodočnost našega naroda. Po našem pojmovanju ima vsak narod, tudi majhen, pravico in dolžnost, braniti se proti vsem napadom, če hoče imeti svojo samostojnost. Narod mora zaupati vase. Če ne bi bili imeli tega zaupanja in hrabrosti za borbo, bi danes več ne obstojali. Cilj naše borbe je v glavnem ohranitev naše varnosti. Mi se zavedamo, da so naše moči omejene, radi tega se tudi nočemo vmešavati v ogromno merjenje moči velikih sil, ki gre dalje kot zahteva to naš položaje.

SPODNJESTAJERC !

Nemščina ti je vedno in pri vsaki priložnosti potrebna. Zato govori čitaj in misli v nemškem jeziku, da se v istem izpopolniš!

Wie verdunkeln
von 19
bis 5 Uhr !

Borba do končne zmage!

Besedilo proklamacije, ki jo je Führer naslovil na nemški narod o priliki proslave ustanovitve NSDAP — Evropa je razvila vse svoje moči Führerj-eve pomembne ugotovitve

Kakor smo že poročali v zadnji številki našega lista, so se preteklo sredo, dne 24. februarja, sestali v München-u stari borci in sobojevniki Adolf Hitler-ja, da bi proslavili 23. obletnico svečane proglavitve 25 točk obsegajočega programa nemške nacionalsocialistične delavske stranke. Pri tej priliki je v Hofbräuhaus-u, v tradicijski dvorani prečital Hermann Esser kot Führer-jev pooblaščenec, sledečo Führer-jevo proklamacijo:

Strankini tovariši in tovarišice! Strankin tovariš Adolf Wagner, ki vam je lansko leto sporočil moje pozdrave, leži že več mesecev težko bolan ter se ne more udeležiti današnje priveditve. Radi tega sem naprosil strankinega tovariša Esser-ja kot enega izmed mojih prvih sobojevnikov, ki se je udeležil ustanovnega zbornega gibanja, naj vam v mojem imenu izpregovori to, česar že drugič ne morem storiti, ker me k temu silijo okoliščine.

Nemška oborožena sila, ki se je — kakor že ob pričetku vojne — tudi v tej zimi izredno borila, se nahaja v srditi borbi s svetovno nevarnostjo, ki so jo izzvale njujorške in londonske banke skupno z boljševiškim židi iz Moskve.

Jaz sam se nahajam na vzhodu in radi tega žal ne morem biti tega dne v vaši sredini. Kljub temu so moje misli v tem letu še bolj pri vas kot poprej. Kakšna usoda bi bila zadela naš narod in preko tega vso Evropo, ako 24. februarja 1920 v tej dvorani, v kateri se nahajate, ne bi bile proglašene teze nacionalsocialistične revolucije, ki so zajele nemški narod ter ga dovedle do tiste moči, ki je danes usposobljena, židovsko svetovno nevarnost ne samo zaustaviti, temveč tudi končno ugonobiti.

Bojna pesem našega nepozabnega starega in zvestega Dietrich Eckart-a se je v teh mesecih izkazala zopet kot fanfara, ki zmoro zbudi ljudi, da bi jim odprla pogled za usodo, ki bi grozila nam v sedanosti in našim otrokom v odoče — preko tega pa vsem evropskim narodom — ako ne bi uspelo, izialoviti satanski načrt židovskih svetovnih zločincev.

Vam vsem so znane okoliščine, zakaj je uspelo sovražniku slično kakor elementarnim silam v lanski zimi, tudi v letošnji zimi razvrednotiti del tistih uspehov, ki jih je izvojevalo junaštvo naših vojakov v poletju. Toda vi tudi veste, da pot naše stranke tudi ni bila varna ali celo prijetna steza do uspeha. Številne težave in udarce so nam pripravili in prizadejali tudi sovražniki, s katerimi se moramo — napram celemu svetu — tudi danes boriti.

Ko sem leta 1920, v tej dvorani proglasil strankin program in sklep, uničiti sovražnike našega naroda z vsem fanatizmom, sem bil osamljen neznanec. Nemčila se je takrat nahajala v svojem natižnem ponižanju. Število tistih, ki so verjeli na ponovni vzpon, je bilo majhno, tistih ljudi pa, ki so na to verjeli še v naši generaciji, pa je bilo še manjše.

Danes in tistikrat

Par pristašev, ki so se mi takrat priključili, je bilo konfrontiranih z naravnost pritiskajočo premočjo sovražnikov. Na sto nacionalsocialistov je prišlo več

milijonov deloma zaslepljenih, deloma z mrzno napoljenih nasprotnikov, da ne računamo števila tistih malovernežev, ki pričakujejo vedno uspeha, da bi potem s hrabriimi srci korakali na zmagoviti strani.

Kakšna razlika napram današnji borbi! Kako velika najsi je tudi koalicija naših sovražnikov, kot moč je manjša kakor sila zveze narodov, ki so se zoperstavili boljševiško-plutokratskemu uničenju.

Borba nacionalsocialističnega gibanja se je že mnogokrat nahajala v štadiju, da so mogli le še fanatični pristaši verjeti na uspeh, medtem, ko so bili sicer tako prebrisani nasprotniki že trdno prepričani, da so ubili idejo in stranko. In kljub temu je gibanje vzniknilo vedno z novega, premagalo je vsak neuspeh ter je izšlo iz krize jačje, nego je bilo poprej. Stranka je bila vedno napolnjena z neodoljivim sklepom, da ne kapitulira pod nobenimi okoliščinami ter da na noben način ne konča borbe, dokler zarota naših notranjih nasprotnikov ni razbita in odstranjena.

Fanatizem zmage

Moji strankini tovariši! Tega fanatizma ste se naučili od mene. Bodite overjeni, da me napolnjuje tudi danes isti fanatizem prav tako in da me ne bo nikdar zapustil, dokler bom živel. Tudi vero ste sprejeli od mene in zagotavljam vas, da je tudi ta vera danes jačja v meni nego kdaj poprej. Razbili bomo moč židovske svetovne koalicije; za svojo svobodo, življenje in vsakdanji kruh se boreče človečanstvo pa bo v tej borbi izvojevalo dokončno zmago.

Kakor me je v času borbe za oblast vsak napad naših nasprotnikov in sleherni navidezni uspeh v tem taboru napravil še bolj zagriženega v sklepu, niti koraka odstopiti od poti, ki je morala voditi prej

ali slej do cilja, tako sem tudi danes napolnjen z isto voljo, rešiti nalogo, ki mi jo je izročila usoda, do poslednje konsekvence.

Imam pravico verovati, da me je previdnost določila za izvedbo te naloge, kajti brez njene milosti ne bi bil mogel nastopiti poti iz te dvorane skozi vse zapreke in napade do prevzema oblasti in končno do te borbe, kronane z zmagami, kakor jih svetovna zgodovina še ni doživela, vsekakor pa tudi obtežen s skrbmi, pod katerimi bi se bili morda neštествilni slabotnejši značaji zlomili.

Previdnost me je pa osrečila tudi s tem, da sem imel v takih urah okrog sebe zadržeto skupnost, ki je smatrala svojo usodo z darežljivo vernostjo kot nekaj edinstveno skupnega in ki je v tej borbi meni kot Führer-ju, stala vedno zvesto ob strani, kakor bo to storila tudi za naprej.

Narod stoji za novim Reich-om

Ko naslavljam to poslanico na vas, se dogaja to — kakor lansko leto — iz globke hvaležnosti, da sem našel v vas prve nosilce ne samo nacionalsocialističnega svetovnega nazora, temveč tudi nacionalsocialističnega držanja, tistega držanja, ki se je zlasti v časih najtežjih preizkušanj tako nezasilšno obneslo. Oporunosti našega meščanskega življenja so to značajno čednost prav tako malo razumeli, kakor mase naših starih strank, naujskane od židovstva. Zakaj naj bi bilo danes drugače? Obstoja samo ena razlika:

Gigantska masa nemškega naroda stoji danes za novim Reich-om. Ta masa je brezpogojno podvržena novi ideji Reich-a in nacionalsocialistični ideologiji, ki jo izpolnjuje. Stranka pa je postala neomažna personifikacija te moči in je danes notranji garant ne samo za dosego

Zeichnung: Dehnen-Breast

zmage, temveč s tem tudi ohranitve našega naroda za bodočnost.

Stranka bo imela zlasti v teh mesecih, morda tudi v prihodnjih letih, izpolniti svojo drugo veliko zgodovinsko nalogo: naprestano bo morala nemški narod pretresati, predočevati mu velikost navarnosti, jačiti sveto vero njenega premaganja, ojačevati slabotne nature, saboterje pa brezobzirno pokončati. Kot nekdanj stranka naj pojasnjuje tam, kjer so hvaležni za pojasnila, teror naj zlomi z desetkratnim terorjem, izdajalce pa naj iztrebi, pa najsi bo kdor hoče in pod kakršnokoli krinko bi hotel uresničiti svoje protinacionalne namene.

Četudi je danes cvet mož nacionalsocialističnega gibanja na fronti, kjer izpolnjuje vzgledno svoje vojaške dolžnosti, so pa vendarle najstarejši borci danes še vedno najjačji fanatiki nemške življenjske volje. K tem prihaja leto za leto nov letnik nemške mladine, popolnoma vzgojene v nacionalsocialističnih načelih, zvarjene v idejah naše narodne skupnosti in volje, zgrabiti vsakogar, ki bi se drznil, pregrešiti se nad našo osvobodilno borbo. Kakor so bile v času borbe za oblast ravno strankine tovarišice, nemške žene in dekleta, najzanesljivejše opore gibanja, tako je tudi danes masa naših žena in deklet najjačji element v borbi za ohranitev našega naroda. Kakšno usodo so namenili zlasti nemškemu narodu, to — hvala Bogu! — niso izpovedali nedvoumno samo njujorški in londonski židje, temveč tudi moskovski židje.

Moč našega življenjskega naziranja

Mi pa smo se odločili, da jim damo nič manj jasnega odgovor. Ta borba radi tega ne bo končala — kakor je bil namer — z uničenjem arijskega človečanstva, temveč z iztrebljenjem židovstva v Evropi. Preko tega pa bo idejni svet našega gibanja pri naših sovražnikih — zahvaljujoč tej borbi — postal splošna dobrina vseh narodov. Država za državo bo, čeprav v borbi z nami, vedno bolj prisiljena uporabljati nacionalsocialistične teze za vojno, ki so jo sami izkavali, s tem pa se bo tudi spoznanje o prokletem dejstvu židovstva ravno v tej vojni razširilo med vsemi narodi.

Ko so naši nasprotniki leta 1923, menili, da so Nacionalsocialistično stranko dokončno zbili na tla in ko so mislili, da so me s sodno razpravo onemogočili pred nemškim narodom, so ravno s tem kakor pri kakšni eksploziji razširili med celim nemškim narodom nacionalsocialistični svetovni nazor ter so spoznanje o bistvu židovstva izročili tolikim milijonom ljudi, da v normalnih razmerah mi sami tega nikdar ne bi bili mogli storiti.

Tako bo mednarodno židovstvo, ki je izzvalo to novo vojno, spoznalo, da se bo narod za narodom vedno bolj in bolj bavil s tem vprašanjem, da bi tako spoznal ta svetovni problem v vsej njegovi nevarni veličini.

V tej vojni se bo pred vsem nepobitno izkazala popolna identičnost plutokracije in boljševizma, obenem pa vedno enaki cilj židovstva, izropati narode ter jih pod-

rediti kot sužnje mednarodne zločinske klike.

Ista alijanca med nekdanjim organom frankfurtske borze in med »Rote Fahne« v Berlinu, ki je bila nekoč v Nemčiji naš skupni sovražnik, se je pojavila sedaj zopet med židovskimi bankami v New Yorku, med židovsko-plutokratsko vodilno plastjo v Londonu in med židi v moskovskem Kremlju.

Prav tako, kakor je nemški narod v teku spoznanja uspešno pobijal notranjega židovskega sovražnika, ki ga bo sedaj dokončno uničil, se bodo osvestili v teku te vojne tudi drugi narodi in bodo napravili skupno fronto proti tisti rasi, ki jih skuša vse skupaj uničiti.

Največji napor Evrope

Kakor pa so židje nekoč v notranjosti Reich-a med našo borbo za oblast pri vsakem navideznem neuspehu triumfirali, zamenjajoč svoje mrzlično upanje s trdo stvarnostjo, prav tako so tudi sedaj kakor v lanski zimi mislili, da že stojijo pred svojim tisočletnim ciljem. Prav tako, kakor v preteklem letu, bodo tudi tokrat doživeli najhujše razočaranje. Nasprotno: Nemški narod bo šele sedaj vpostavil vse svoje sile v izmerih, kakor se to v zgodovini človeštva še ni zgodilo za nobeno vojno. Niti sekunde se ne bomo

obotavljali, pritegniti dežele, ki so odgovorne za izbruh te vojne, k storitvam te usodne borbe. Samo po sebi je razumljivo, da ne bomo čuvali tuja življenja v času, ki zahteva od našega lastnega življenja tako trde žrtve.

V neločljivi zvesti skupnosti z našimi zavezniki bomo izvedli mobilizacijo duhovnih in gmotnih vrednot Evrope, kakor tega naš kontinent v svoji večtisočletni zgodovini ni doživel.

Ta mobilizacija je pa tudi potrebna, da bi zavarovala Evropi tisto nacionalno lastno življenje, ki je podlaga ne samo naše velike skupne kulture, temveč tudi gmotne eksistence tega kontinenta.

Vas, moje stare strankine tovariše, pozdravljam — kakor vedno — iz preponega srca. Zahvaljujem se Vam, da ste mi omogočili nastop moje poti z uspehom, ki je bil predpogoj za rešitev Nemčije in preko tega vse Evrope.

Moje misli so v tej uri pri vas, kakor so bile vedno pri vas. Dolžnost pa me sili v teh mesecih, tednih in dneh misliti in delati samo za tiste, ki kot borci našega naroda z našimi zavezniki oblikujejo usodo sveta, moje misli so pri naših bratih in tovariših, nemških vojakih, zlasti na vzhodni fronti, kjer se odloča usoda Nemčije in preko tega tudi usoda Evrope. Izid pa mora biti in bo naša zmaga.

Vojna do brezkompromisne zmage!

Večdnevni razgovori med zunanjim ministrom v. Ribbentrop-om in med Musso'inijem - Mussolini je sprejel osebno poslanico Adolf-a Hitler-ja

Iz Rima so javili dne 1. marca sledeče: Zunanji minister Reich-a v. Ribbentrop je bival po Führer-jevem nalogu v času od 24. do 28. februarja v Italiji ter je imel — spremljan od svojih političnih in vojaških sodelavcev — obsežne razgovore z Mussolini-jem in drugimi merodajnimi osebnostmi italijanske države. Dne 25. februarja ga je sprejel Mussolini, kateremu je izročil Führer-jevo osebno poslanico. 28. februarja je bil v. Ribbentrop sprejet v audienci od Nj. Vel. kralja in cesarja Viktorja Emanuela.

Prvi razgovor med Ribbentrop-om in Mussolinijem je trajal štiri ure. Temu razgovoru in tudi poznejšim sestankom so prisostvovali državni podtajnik Bastianini, nemški veleposlanik v. Mackensen in italijanski veleposlanik v Berlinu Dino Alfieri. Pri tem so bila vsa vprašanja evropske politike in skupnega vojskovanja sil Trojnega pakta obsežno obravnavana. K enemu izmed teh razgovorov sta bila pritegnjena tudi šef italijanskega generalnega štaba, generalni polkovnik Ambrosio in namestnik šefa nemške vojne misije, Generalleutnant Warlimont.

O izidu večdnevnih posvetovanj je bilo izdano sledeče uradno obvestilo: Razgovori med Duce-jem in zunanjim ministrom Reich-a so se vršili v atmosferi odkrite prisrčnosti in v duhu prijateljstva, ki veže Führer-ja in Duce-ja. Pokazalo se je popolno soglasje mnenj, ki je že vedno obstajalo med Nemčijo in Italijo. To so-

glasje nudi garancijo za zmago v skupni borbi, ki jo vodita Nemčija in Italija v popolni solidarnosti z Japonsko in ostalimi zavezniki. Duce in zunanji minister Reich-a sta znova poudarila odločnost obeh sil, vojskovati se z vsemi potrebnimi močmi do popolnega uničenja sovražnih oboroženih sil ter do dokončne odstranitve smrtnih nevarnosti boljševizacije Evrope. Še enkrat sta s poudarkom ugotovila odločno voljo Nemčije in Italije, ustanoviti po izvojevanju dokončnih zmag v Evropi nov red. Ta novi red bo nudil vsem evropskim narodom zavarovano eksistenco v atmosferi pravilnosti in sodelovanja. Vseh židovskih in plutokratskih uplivov osvobojenim evropskim narodom se jamči možnost produktivnega dela in socialne pravilnosti v zavarovanih mejah velikoevropskega prostora.

O priliki svojega bivanja v Italiji, je sprejel zunanji minister v. Ribbentrop v nedeljo popoldan diplomatske zastopnice sil Trojnega pakta ter prijateljskih držav osl. Istega dne je zapustil po štiridnevem bivanju Italijo, da bi se podal nazaj v Nemčijo. K slovesu so prišli zastopniki italijanske države, fašistične stranke, italijanske oborožene sile, nemški veleposlanik v. Mackensen in osebje ambasade.

Führer je podell italijanskemu prestolonasledniku Umbertou Zlati Veliki križ reda Nemškega Orla. Zunanji minister v. Ribbentrop je o priliki svojega obiska v Italiji izročil red prestolonasledniku.

Spodnještajerci! Prva dolžnost nas vseh, ki živimo v zaledju je, da z vsemi silami podpiramo boj naših vojakov na fronti za zmago. Ko bo v soboto, dne 6. in v nedeljo, dne 7. marca 1943 cesina zbirka za vojno zimsko pomoč (Kriegswinterhilfswerk), se bomo tega na celih črtah spomnili!

Scherl-Bilderdienst-M. (Luce)

Siegreicher Einzug der Italiener in Gafsa

Die erfolgreichen Kämpfe der Truppen der Achsenmächte gegen amerikanische Streitkräfte im Bereich der Salzseen in Tunesien führte u. a. zur Einnahme der beiden wichtigen Orte Gafsa und Sbeitla, wobei viele Gefangene und zahlreiches Kriegsmaterial in die Hände der Sieger fielen. — Unser Bildtelegramm zeigt den Ehrensarg italienischer Truppen in Gafsa.

Nova letalska vo na proti civilnemu prebivalstvu

Teroristični napadi kot bojni prispevek Anglosaksoncev - Maščevanje za uspehe nemških podmornic?

Nemški listi poročajo iz Stockholma: V anglo-amerškem taboru so gotovi ljudje in krogi, ki smatrajo, da imajo neke vrste »zaslug«, ako upravičujejo nove teroristične napade proti nemškemu civilnemu prebivalstvu kot dopustne vojne ukrepe. Na angleški strani je med temi ljudmi v prvi vrsti ministrski predsednik Churchill, z njim vred pa letalski maršal Harris, saj sta »čestitala« angleškemu letalstvu spričo žalostnih »uspehov«. Zdi se, da jim gre predvsem za to, da bi se lahko sklicevali napram sovjetom in židovstvu na to, da Anglija že uresničuje obljube, ki jih je izrekla na konferenci v Casablanci. Na ameriški strani so člani kompanije prezident Roosevelt, general Arnold in izdajatelj lista »New York Times«, Sulzberger. Roosevelt se je v Casablanci dogovoril s Churchill-om, da bo sta z letalskimi napadi na Evropo prispevala k sovjetskemu vojskovanju. Šef ameriškega letalstva, general Arnold, je pa v neki izjavi označil te letalske napade kot maščevanje za uspehe nemških podmornic. Znan žid Sulzberger je pa poudaril, »da so letalski napadi na civilno prebivalstvo koristni, ker naj zlomijo voljo do odpora«. Sulzberger je v ostalem

napovedal za bodoče tudi napade ameriškega letalstva. Ti napadi nad Nemčijo se bodo po njegovi izjavi vrstili v rednih časovnih razdajah. Sistem ameriške letalske strategije je zgrajen baje na bombno merilno orodje Van Noorden, ki je — tako zagotavljajo — najpreciznejša stvar na svetu. S pomočjo tega orodja zamorejo ameriški bombniki točno izslediti posamezne cilje ter jih sigurno razrušiti.

Z nemške strani je pripomniti k tem izjavam in grožnjam iz sovražnega tabora, da Nemčija že pozna te metode iz poletja 1940. Ako si je Anglija takrat s terorističnimi napadi na nemško civilno prebivalstvo obtežila vest, se bo bržčas tudi spomnila, da ti »junaški čini« — dozdnevno edini, katerih so bili zmožni — niso ostali nemaščevani. Ta način vojskovanja se je že takrat maščeval in se bo maščeval tudi v bodoče. Odgovornost pa bo padla na tiste, ki so takim metodam prigovarjali in jih podpirali. V ostalem je angleško letalstvo že priznalo sestrelitev 19 bombnikov v noči na torek. Verjetno pa so bile angleške izgube v celoti še večje, ker so letala vsled težavnega vremena imela nesreče pri spuščanju na tla.

Stalin se pokašlja na atlantiško izjavo

Zanimiv spor med sovjeti in med polskimi emigranti v Londonu Kaj ima o pričakovati mali narodi od teh roparjev?

»Völkischer Beobachter« poroča iz Stockholma sledeče: Konflikt med sovjeti in med londonskimi poljskimi emigranti, katerim je Anglija že obrnila hrbet, se je še nadalje poostrihl vsled izjave, ki jo je podala uradna sovjetska agencija Tass. Kakor že poprej moskovska »Pravda«, tako je ugotovila agencija Tass, da zahteva Sovjetska Unija vso vzhodno Poljsko. Poljskim emigrantom odreka sovjetska vlada pravico skliceva-

nja na atlantiško izjavo, dočim se očita generalu Sikorskemu in njegovim sodelavcem, da sploh niso poklicani zastopniki poljskega naroda.

Izjava agencije Tass ni nič manj lažnjiva kot izjava takozvane poljske vlade. V izjavi agencije Tass je govora o »ronarski politiki imperialističnih držav«. Ista sila, ki je hotela brezobzirno iztrebiti Kareljce, ki je na stotisoče Baltov zavlekla v Sibirijo in ki je poldrug milijon

Poljakov poslala po isti poti v smrt, govori sedaj o »zaščiti ukrajinskega in belorusinskega naroda«, kateremu hoče prihraniti usodno delitev na dva dela. Vse to je tako zlagano in ostudno, da k temu ni možno ničesar pripomniti. Tem bolj pa je treba pripomniti, da se niti Sovjetija, niti Anglija ali Amerika ne potrudijo vsaj za silo priznati veljavnosti atlantiške izjave. »Roparska politika imperialističnih držav« se je torej pokazala v vsej nagoti.

Kaj bi imeli pričakovati mali evropski narodi od teh roparjev, ki se medsebojno obmetavajo z očitki in sumničenji, bi bili spoznali, ako se Nemčija in njeni zavezniki ne bi bili vrgli proti tem roparjem. Finski državni predsednik je to spoznanje orisal zelo jasno in nedvoumno v svojem nastopnem govoru.

IZREK TEDNA

Führer in nemški narod ne poznata besede „nemogoče“!

Naš nedosegljiv govornik in pisec ter mojster propagande, Reichspropagandaminister dr. Goebbels, je iznesel sledečo misel: »Wenn die Kraft des Volkes sich mit einer verantwortungsfreudigen Führung verbindet, dann gibt es nichts, was unmöglich ist«. To se po naše pravi, da ni ničesar nemogoče, če se moč naroda zveže s svojim vodstvom, ki je veselo prevzete odgovornosti.

Uspehi, ki jih je Adolf Hitler dosegel s svojo stranko že pred dohodom na oblast, nam na cel črti potrjujejo Goebbels-ove misli. Kako velikanske boje je nacionalsocializem dobojeval v svojem razvojnem stanju proti liberalistično usmerjenim strankam v Nemčiji, je poznavalcem zgodovine nacionalsocializma dobro znano. Če bi narod, ki je sledil in zaupal Führer-ju, ne bil z istim povezan v celoto in, če bi ljudske množice, ki jih je vodil, ne bile nastopale kakor en sam mož, nacionalsocialistično gibanje nikdar ne bi bilo prišlo na površje. Ovire, ki so ga večkrat vrgle na tla, so bile tako težavne in malo obetajoče, da bi vsak drugi vodja bil obupal ter vse skupaj opustil. Adolf Hitler se je pa zavedal svoje odgovornosti, na katero ni bil samo ponosen, temveč tudi vesel ter je združen in podprt na ljudstvo, ki je viselo na njem in bilo z njim najožje povezano in zraščeno, omogočil to, kar bi drugim bilo nemogoče. Dokopal se je do oblasti.

Popisovati storitve nacionalsocializma na oblasti bi vodilo predaled. Mi vemo, da se je v Nemčiji odpravilo brezposelnost, kar je hkrati služilo za podlago ureditve raznih gospodarskih in socialnih problemov. Brez vsake tuje pomoči in posojil se je gospodarstvo, ki je ležalo na tleh, dvignilo in uredilo. Kmetijstvo, ki je bilo v razpadanju, je prišlo zopet na noge, industrija je oživila, z eno besedo, gospodarstvo in z isto povezano socialno skrb se je takorekoč iz nič spravilo v normalen in naraven tok. Zivljenjske razmere vseh slojev so se izboljšale, nemški narod se je prerodil in začel znova graditi in delati za sebe in svojo bodočnost. Vse te storitve na notranjem političnem sektorju so bile mogoče, ker sta Führer in vodstvo bila eno.

Ustvaritev nemške oborožene sile, ki je kot podlaga za uspešno zunanjo politiko Nemčiji omogočila neverjetne zunanje politične uspehe, je seveda tudi zasluga umnega ljudskega vodstva, ki je složno in strnjeno kakor granitna plošča nastopalo

Spodnja Štajerska ustvarja za zmago

Govor Bundesführer-ja organizacije Steirischer Heimatbund

Kot uvod v val zborovanj, ki jih širrom Spodnje Štajerske priredi organizacija Steirischer Heimatbund, je na velikem zborovanju v Marburg-u govoril Bundesführer Steindl ter v svojem obširnem govoru med drugim iznesel vse aktualnosti, ki zanimajo Spodnještajerce. Iz njegovih izjavanj prinašamo v nastopnem v skrajšani obliki njegove glavne misli.

Ljubečevizem je že leta 1918., torej v času, ko je Nemčija še bila slabotna in brez Adolf Hitler-ja, začel z ogromnimi oborožitvami za zavojevanje sveta. Takrat je Nemčija imela tisoče lastnih problemov, ki jih je diktiral Versailles. Šele Adolf Hitler-ju je uspelo iz Nemčije ustvariti silo, ki je v stanju, se danes zoperstaviti sili boljševizma. Sovjeti pa niso samo oboroževali svoja ljudstva, temveč rovarili in podminirali so s svojimi agenti vse evropske države. Nemčija se je te okužive ofresala ter si ustvarila lasten družabni red. Drugi instrument boljševizma je bil in je rdeča armada. Od leta 1918. se v Sovjetiji vsakega moža in vsako žensko od dojenčkov do starčkov učili uporabljati orožje. Vse sovjetsko gospodarstvo pozna samo en cilj: oboroževanje. Milijone in milijone ljudi se žrtvuje, da bi se mnogo doseglo. Velikanska oboroževalna industrija se je ustvarila, industrija, ki ima namen, izdelati toliko orožja, da bi rdeča armada opustošila in uničila Evropo in ostali svet. Režim Moskve pozna samo eno: svetovno revolucijo ter židovsko diktaturo nad celo zemeljsko oblo. V srcu Evrope ležeča Nemčija je pa udarila po drugi poti. V času, ko so gospodje sodrugi v Moskvi prišli na oblast, je Adolf Hitler bil še neznan vojak. Führer je prevzel oblast Nemčije v času, ko so komunisti imeli oblast že krepko v svojih rokah. Bilo je to leta 1933., ko je bila prva črta boja za Nemčijo s prevzemom oblasti zaključena.

Ura prevzema oblasti po Hitler-ju je bila hkrati ura rešitve zahodne civilizacije. Leta 1933. je bil boljševizem v Nemčiji od oblasti premagan. Da je leta 1939. prišlo do nenapadne pogodbe med Nemčijo in Sovjetijo, lahko danes odkrito govorimo. Führer takrat gotovo ni začel ljubiti boljševizem. Pogodba je bila potrebna, ker Nemčija ni hotela, da bi na dveh frontah hkrati vodila boje. Politično vodstvo je s tem omogočilo očiščenje evropskih livad lepo po vrsti in šele potem nastopilo odločilni pohod na vzhodu.

v osebi svojega Führer-ja. Izbruh sedanjne vojne, ki so jo naši nasprotniki hoteli, je istim prinesel poraz za porazom. Uspehi Nemčije so prekosili vse, kar pozna zgodovina vojskovanja in če kje, potem drži tukaj mnenje našega velikega Goebbelsa, da je tam, kjer se narod združi s svojim vodjem, vse mogoče. Zato bo pa nemški narod rešil tudi sedanjo krizo, ki je mimogrede nastala na vzhodu. Milijone novih vojakov bo dala domovina, hkrati jih bo opremila z orožjem, municijo in vsem vojnim materijalom, ki ga bodo potrebovali. Premoč, s katero so nastopili boljševiki ter nas mimogrede prisilili skrajšati našo fronto, ne bomo samo dosegli, temveč nadkrilili ter jih porinili globoko proti vzhodu, kjer bo padla odločitev v naš prid. Führer in narod tvorita celoto!

Tako je 21. junij 1941 postal drugi 30. januar 1933, usodni dan za Evropo.

Takrat so sledile iznenadne zmage za zmago. Prva faza bojev je prišla do zime 1941/42. Takrat smo prvič imeli trde obrambne boje. Führer je osebno nastopil. Führer, podprt na hrabrost naših vojakov in vsega prebivalstva, je to prvo težavo prebrodil. Prišla je spomlad. Führer je zaukazal nove pohode. Sledila so zopet zmage za zmago. Do 31. avgusta 1942 smo v Nemčiji imeli že nad pet milijonov boljševikov ujetih in še večje število jih je padlo. Nato je prišla zima 1942/43. Sedaj je boljševik to, kar je v prejšnji zimi poskušal, letos še huje ponovil. Če bi bili Nemci vedeli, kaj se bo v mesecih novembra, decembra in januarja na vzhodu dogajalo, bi milijoni noč in dan ne našli spanja. Führer kot ženij in velikan je vse te skrbi prevzel na sebe. Führer pa sedaj želi, da vse nemški narod do zadnjega moža in sleherne žene uvidi, za kaj gre na vzhodu. Boljševizem napada že od leta 1942. z vsemi svojimi silami. Pri tem se ne ozira na milijonske izgube. Te izgube se z nemškimi sploh ne morejo primerjati. Zato mu je uspelo na neki točki našo fronto prodreti. V in-

Mi nismo izgubili vojne, izgubili smo pa v zimi 1942/43 eno bitko. Leta 1943. bo pa leto odločitve, in sicer zato, ker obstoji za Nemčijo samo en resen nasprotnik: boljševizem. Eno nam je pa jasno. Zmage nam ne bo nikdo podaril, s krvjo si jo bomo morali priboriti. Tudi, če je boljševizem v tej zimi ogromno trpel, ga ne bomo podcenjevali. Ura odločitve je blizu. Če odpove nemško ljudstvo, vpade boljševizem v vso Evropo in ne samo Nemci, vsi narodi Evrope so končali. Imamo torej na izbiro: ali brez boja propasti, ali pa mobilizirati vse in

se bojevati do zmage. Nemčija ne kapitulira, Nemčija bo zmagala! Führer pričakuje od vseh, da vse svoje sile stavijo v službo zmage. To geslo se mora v domovini na celi črti uveljaviti. Tri leta je Führer takorekoč sam čutil vojno. Razen Führer-ja so jo čutili tudi vojaki na fronti in njihove družine. Pred milijoni družin je pa dosedanji potek vojne šel mimo. Zato veljaj sedaj geslo: »Vsak Nемеc mora delati za vojno, kdor prostovoljno ne dela, se ga bo na to prisililo. Na Spodnjem Štajerskem bomo vse mobilizacijske ukrepe tako izvedli, kakor v ostalih delih Nemčije, kakor da je ta dežela že 1000 let sestavni del Nemčije. Kdor bi bil temu protiven, bo premagan in uničen. Führer potrebuje vojske, vojake in zopet vojske, cele armade. Potrebuje jih, da bo zmagal v pomladanski in letni ofenzivi na vzhodu, pa naj si imajo rdeče ali zelene legitimacije organizacije Steirischer Heimatbund.

Govornik je zborovalcem povedal, da je Kreisführer za mesto Marburg, Strobl, ki je čisto v kratkem času dvignil delovanje svojega Kreis-a nad vse ostale na Spodnjem Štajerskem, svoje dolžnosti predal Oberbürgermeister-ju Knaus-u, ker odhaja k vojakom. Nadalje je poročal o vpostavi v delo, zapiranjih lokalov itd., kar naj osvobodijo delovne roke, po katerih kriči vojna produkcija. Tudi kinetijski program se bo izvršil. Mesta bodo morala dati mnogo delovnih rok na kmetije. Pobijalo se bo brezobzirno vsako tihotapstvo in verižništvo z živali. Če vsi storijo svoje dolžnosti, je to totalna mobilizacija. Od Severnega morja do Alp pri Straßburg-u ter globoko na vzhod bodo stali Nemci v boju in delu. Iz tega boja in dela bo pa nastala sijajna Nemčija, ki bo imela življenjski prostor za sto. in tisočletja. Našim otrokom hočemo ustvariti veliko, sijajno državo, stalne sreče in miru in ne boljševizma in nezadovoljstva, v kateri bo tudi Spodnja Štajerska. Stojimo na pragu nemške zgodovine. Če naj 2000letna zgodovina Nemčije ne bo zastoj, moramo to z zmago

PK.-Kriegsber. Schmidt-Scheeder (Wb.)

Ratas sind in der Luft!

Die Grenadiere greifen nach ihren Karabinern und schließen auf die wild umherkurbelnden Sowjetjäger. Auch auf diese Weise sind schon Abschüsse erzielt worden.

Kaj pripada k vojakom vpoklicanim moškim in njihovim družinam?

Moški, ki je bil poklican k vojakom, izgubi navadno svoje dohodke ter ni več v stanju, skrbeti za svoje. Vojaška mezda in frontna doklada za to seveda ne zadostujeta in sta mišljeni za osebne izdatke vojaka. Za takoče preskrbovanje družine upoklicanega vojaka skrbi država ter mu v to svrhu določi družinsko vzdrževalnino, ki ji pravijo Familienunterhalt. To ureditev preskrbijo civilne oblasti. V mestih je to delo županov, na podeželju pa Landrat-ov. Vojaške oblasti s tem nimajo opravka. Predloge ali prošnje za take družinske vzdrževalnine morajo staviti poklicani vojak sami, ali pa njihovi domači, in sicer vedno pri civilnih in nikdar pri vojaških oblastih.

Medtem ko so ob izbruhu vojne vsi vpoklicani vojak, ki so izgubili civilne dohodke, bili navezani na družinske vzdrževalnine, se je leta 1940. uvedlo vojno mezdo (Kriegsbesoldung). To ima namen, da vojaki v službenih stopnjah, ki sprejemajo mesečne plače, torej od čina Obrerfreiter-ja dalje, na noben način ne stijo slabše, kakor poklicni vojak istega čina. Zato se je določilo, da naj ti voja-

ki pri svojih enotah prosijo za vojno mezdo ali Kriegssold. Ista se jim potem izplačuje v višini plače poklicnih vojakov istega čina in istega družinskega stanja. Pri tem je pa seveda umevno, da se prejemnik vojne mezde izključuje od sprejemanja plače za sebe in svojo družino na ime družinske oskrbovalnine, ker bi drugače nepravilno dobival dvojne dohodke. Skrb in dolžnost upoklicanega vojaka je torej, da dobi njegova, v civilnem življenju od njega vzdrževana družina to, kar se iz državnih blagajn za njo plačuje. Če so na primer starši vojaka preje sprejemali družinsko vzdrževalnino, ker je dokazal, da jih je vzdrževal, mora on starejše sedaj podpirati z vojno mezdo.

Če se od vojaške oblasti sprejema vojno mezdo, ni pravice na družinsko vzdrževalnino. Iste se tudi ne more plačati, če je nekdo vojak po poklicu in od vojaške oblasti sprejema odgovarjajočo plačo. Morebitni sprejemnik družinske vzdrževalnine mora, kakor hitro izve o izplačevanju vojne mezde, nemudoma to javiti uradu, ki izplačuje družinsko vzdrževalnino, da se preprečijo zlorabe.

SOCIALNI KOTIČEK

Nosili bomo samo potrebne in praktične obleke!

Kljub vojni, ki traja že četrto leto (in uvedbi oblačilnih nakaznic) se do danes, posebno po mestih in večjih krajih, na ženskih in moških oblačilih pravzaprav ni opazilo, da stojimo v vojni. Marsikatera žena in tudi mnogi moški izgledajo, kakor da smo v normalnih razmerah. Obleženi so še po sodobnih modnih zamislih, vidi se pa tudi še strogo moderna in elegantna oblačila. Da je to z ozirom na vojno stanje in štednjo s tekstilnim blagom danes smatrati za luksuz, ni potrebno dolgih razlag. Vojno gospodarstvo nam narekuje najskrbnejšo štedljivost vsega blaga, ki je namenjeno za oblačila in na cel črti ima dirigent tekstilij v gospodarskem ministertvu, Dr. Bauer, prav, če stoji na stališču, da v sedanjem času ni na mestu nikakršna »moda«. Po njegovem mnenju potrebujemo danes moške in ženske obleke, ki so prilagojene vojnim razmeram.

V zadnjem času je sploh izgledalo, kakor da se predpisi ženske mode zoperstavljajo predpisom štedljivega gospodarjenja z blagom. Krilca so res krajša, ampak to, kar se pri krilu prišteje, se v dva in trikratnem iznosu uporabi za modni predpis krila zvončastih oblik in v krila na gube. Nesmiselnina je tudi moda, ki je uvedla v času pomanjkanja tekstilij ženske netopirske rokave ter pajčolan za lice in vrat. V tem pogledu se bodo pač dame morale ravnati po razpoložljivih zalogah blaga in ne po modi. Uvidevni moške bodo tudi potem v ženah našli svoje ideale. V bodoče se bodo ženske in moške obleke izdelovale samo iz predpisanih količin blaga. Izdelovalnice modnih oblačil, v kolikor se ne zapro, se bodo pa bavile z izdelavo delovnih oblek. Dolgih, ženskih večernih oblačil se ne bo smelo več izdelovati.

ŽENSKI KOTIČEK

Ženska ustvarja za zmago!

Generalni pooblaščenec za vojno vpostavo, Gauleiter Sauckel, je izdal oklice k vpostavi žensk ter v istem med drugim izvajal:

Več stotisoč nemških žen je sledilo klicu Führer-ja ter se javilo nemškemu vojnemu gospodarstvu. Stotisoče so jih že sprejeli v važne obrate na delo. To je edinstven dokaz za neomejeno zaupanje in zvestobo našega ljudstva v našega, nad vse ljubljenega Führer-ja.

Obracam se na voditelje tovarn in na člane delovnih posad vseh ljudskih obratov s prošnjo, da sprejmete vse te žene in moške v nacionalsocialistični ljudski povezanosti v vaše obratne skupnosti, saj prihajajo k vam, da bi izpolnjevali svoje dolžnosti napram narodu. Mi vemo, da ni vedno lahko, živeti se v novo okolje in v nove razmere, še manj pa v novo delovanje. Podpirajte te vaše nove tovarišice in tovariše, da se v podjetjih znajdejo, v nove razmere vživijo ter hitro in temeljito spoznajo svoja nova dela. Uresničite totalno nacionalsocialistično miselnost vsem sovražnikom v brki! Ne trpite med seboj saboterjev in hujskačev! Cenite in spoštujte se med seboj ter s ponosom naglašajte, da ste vsi skupaj sestri in bratje enega in istega naroda!

Voditelji in načelniki obratov! Führer zahteva od vas, da tovarišice in tovariše, ki so na njegov oklic prostovoljno prišli med vas, sprejmete z največjo skrbjo in taktom v svoje varstvo in da jih ravno tako čedno in dobro oskrbite, kakor vse ostale, že stare in preizkušene delovne sile. Vsi ti novi sodružniki vam bodo vašo pripravljenost z delom, dobro voljo in vnetostjo bogato nagradili. Saj prihajajo k vam iz gorečnosti za stvar in v nameri, da Führer-ju pomagajo.

Mojstri in predelavci! Vi sami najbolje veste, da noben mojster ne pade iz

dokazati vsi, naj si bodo vojaki, delavci ali kmetje. Vsi poznamo samo en cilj: »Dol z boljševizmom, naj živi Nemčija in njen Führer!«

nebes. Zato pa ne imejte samo potrpežljivosti pri uvedbi v delo novih ženskih in moških moči, temveč jih v nova dela uvedite s humorjem in razumevanjem in vse bo šlo.

Vsi nemški delavci pesti in možganov, matere in gospodinj vseh ljudskih slojev širom naše domovine, so združeni v neomejenem zaupanju, ljubezni in zvestobi do Führer-ja, da pomagajo dokončati največje delo v svetovni zgodovini, to je premagati naše sovražnike, našemu ljudstvu pa zagurati svobodo, čast in življenje bodočnosti, na svetu med narodi pa uvesti red pravilnosti.

GOSPODARSTVO

O kmetijski pridelovalni bitki na Spodnjem Štajerskem

Iz govora Bundesführer-ja Steindl-a in Landesbauernführer-ja Hainzl-a

Ob zaključku zimskega dela, so se v Marburg-u zbrali župani, Ortsgruppenführer-ji in Ortsbauernführer-ji Kreis-a Marburg-Stadt in Marburg-Land ter poslušali poročila Landesbauernführer-ja Heinzl-a in Bundesführer-ja Steindl-a, ki sta poročala o naslovni temi.

Landesbauernführer je med drugim izjavil: Vojna proti boljševizmu je prastara zadeva kmetijstva, ker je ravno kmet tisti, ki je marksizmu najbolj na potu. Že od nekdanj jeboljševizem v kmetu videl tistega, ki je na lastno odgovornost obdeloval zemljo ter s svojo družino bil vedno najbolj navezan na državo in mu bil največji nasprotnik v izvajanju njegove politike. Kmečki stan razbiti in ga sproletarizirati, to je bilo prvo delo boljševizma. Zato je kmet v prvi vrsti zainteresiran na boju z boljševizmom.

Pridelovalna bitka in oddaja pridelkov, ki predstavlja udarno silo našega ljudstva, je odvisna od politične zrelosti naroda. Ona ga mora pripraviti o vseh potrebah pridelovalnega načrta, ki je tudi za Spodnjo Štajersko izdelan do vseh podrobnosti. Načrt sam so Landesbauern-

führer-ji in Staatssekretär Backe izdelali v mejah možnosti, tako, da se danes vsakemu kmetu lahko reče, kaj mora gojiti in koliko mora oddati. Pri tem se je upštevalo razpoložljiva semena, ki so za oddati. Izpolnitev celotnega načrta je življenjska potreba kmetov in vsega prebivalstva. Svetovna vojna je najboljši dokaz, kako glad domovino stre ter ljudske množice izroči komunizmu. Tihotapstvo in verižništvo so hkrati najbolj ostra razkrojavalna sredstva ter je vse to treba pobijati, kakor je skrbeti, da se predpisani pridelki oddajo. Kdor od kmetovalcev bi se danes pregrešil zoper zakone, ki nam jih diktira vojna, si je sam sebi odvzel pravico na lastni zemlji. Kmetije so najbolj zdravi in najbolj močni viri. Zato morajo kmetovalci, ki ostanejo na svojih posevstih, gledati, da za vsako cenno znorejo vsa dela. Važno bo pri tem skupno delo, pomoč soseđev, vpostava pomožnih moči od strani organizacije Steirischer Heimatbund in Deutsche Jugend. Odločitev v tej vojni bo do neke meje padla tudi v pridelovalni bitki. Zato naj grede vsi spodnještajerski kmeto-

valec na svoja mesta, ker zahteva to vojna in zmaga.

Za Hainzom je spregovoril Bundesführer Steindl. Iz njegovih izjavanj posnemamo: Leto 1943. bo pozneje enkrat v zgodovini obratno leto velikih dogodkov. Sedaj bo padla odločitev o tej vojni. Z malimi žrtvami smo leta 1939. dobevali velike zmage. Vsiljena nam vojna nas ni naša nepripravljena. Mi smo se zavedali, da je neizogibna, ker židovstvo ne počiva, dokler ne doseže svojega cilja. Ampak tudi mi ne bomo prej nehali, dokler ne izgine zadnji žid iz Evrope. Odločilen boj v tej vojni je nastopil šele z vojno proti boljševizmu. Dva velikana sta tukaj trčila skupaj. Na eni strani sistem 200 milijonov zaslužjenih ljudi, na drugi pa Nemčija Adolf-a Hitler-ja, ki je v zadnjem trenutku sovjetske prehitela ter jim prekrizala račune s pohodom v Evropo. Kljub temu je letošnje zimo komunizem še enkrat zbral vse sile ter začel masovno

ofenzivo. To je prvič ogrožalo našo fronto. Ampak vojne ne smemo izgubiti. Ves nemški narod bo Führer-ju večja sila, kakor sovjeti boljševizmu. Milijoni novih vojakov bodo sedaj na vzhodu zopet napadali, da komunistično povođenj vržejo nazaj. Spodnja Stajerska mora staviti vojake in delovne sile za Führer-ja. Kakor vsa Nemčija, mora tudi na Spodnjem Stajerskem vse delati, ako noče izgubiti pravice do življenja. Kakor mora vojak zavarovati fronto, tako mora kmet skrbeti za kruh. Podlaga evropske prehrane leži v velikonemškem prostoru. Iz nemške zemlje mora zrasti kruh za zrnago. Vsak kvadratni meter se mora obdelati. Tudi spodnještajerski kmet bo stobil svojo dolžnost. Končno je Bundesführer obvezal politično vodstvo, župane, Ortsgruppen- in Ortsbauernführer-je na odgovornost za zadržanje kmetovalcev v pridelovalni bitki.

GOSPODARSKE VESTI

× Rudninske rezerve Španije. Državni podtajnik v španskem industrijskem ministrstvu, Granel, je v nekem govoru govoril o rudninskem bogastvu Španije. Tako je po njegovem mnenju Španija v stanju, svojo železarsko industrijo dvigniti z lastnimi surovinami na višino, ki bo krila vse domače potrebe. Nahajališča rudnin je našel v tonah, ki so jih strokovnjaki precenili. Črna greda je 6,22 milijard, rjavega premoga je 1,45 milijard in železne rude 600 milijonov. Tudi nahajališča svinec ne gre podcenjevati. Bakrene rude pa ima Španija precej, saj stoji v tem oziru na sedmem mestu.

× Nova nahajališča zlata v Gornjem Egiptu. Pristojne rudarske oblasti pripravljajo vse, da bi se ozemlje raziskalo in ugotovilo rentabilnost eksploatacije. Zlata ruda ima namreč to lastnost, da je pravzaprav nikjer ni v večjih količinah, ki bi se morebiti dale primerjati z nahajališči in količinami drugih rudnin.

× Skrb za kavčuk. Sovražne sile imajo neverjetne težave z dobavo in izdelavo gumija, ki jim ga primanjkuje. Poizkusi, z različni nadomestki izdelovati umeten kavčuk, se le deloma uveljavljajo. V Severni Afriki poskušajo baje sedaj iz neke vrste kaktej izdelovati umetni gumi. Gre za rastlino, ki raste divje na vzhodni gorovja Atlas. Tudi v Južni Afriki mislijo pridelovati gumi iz neke skorje.

× Naši nasprotniki in vprašanje gumija. Kakor vemo, so Anglosasi v škripcih radi pomanjkanja kavčuka, ki ga radi vojnih razmer ne morejo uvažati iz dežel, ki so jim jih odvzeli Japonci. Skrb za nadomestek je v Ameriki in Angliji velika. Poskusi izdelovanja različnih umetnih gumijevih nadomestkov jim še zdaleka ne omogoča kriti visoke potrebe, ki jih danes stavlja oboroževalna industrija. To jim v glavnem ne uspe, ker njihova tozadevna industrija še dolgo ni na višini, kakor je na primer nemška. Nemški kemični industriji, ki je vodilna, je, kakor znano, uspelo izumiti sintetični kavčuk, ki ga poznamo pod imenom »Buna«. Nemške tovarne so izdelovanje bune dvignile na višino, ki ne krije samo vse lastne potrebe, temveč še celo raznim evropskim državam dobavlja ta umetni gnoj za predelavo. Izborna izkustva, ki so jih zbrale nemške tovarne bune, so dala povod, da so se začele ustanavljati take tovarne tudi v prijateljskih deželah, kjer po nemških patentih tudi izdelujejo buno. V Romuniji so lani ustanovili tvrdki »Romaxol« in »Rompre«,

ki kot surovine za sintetični gumi predelujeta domače zemeljsko olje. Slične ustanovitve imajo tudi že Italijani, ki jim je Nemčija dovolila posluževati se nemških izdelovalnih receptov.

× Več tisoč tiskarn ustavi poslovanje. V okviru osvoboditve delovnih sil, bo v tiskarniški stroki Nemčije prišlo do ustavitve obratovanja v več tisoč tiskarniških podjetjih. Kakor v drugih panogah, tako se bodo tudi manjše tiskarne združile po nekod z večjimi.

POLITIČNE BELEZKE

× Vsak vojak lahko postane Generalfeldmarschall. V nekdanjih prusko-nemških vojaških dobah je veljalo načelo, da nosi vsak vojak v svojem tornistru maršalsko palico. Pri takozvanih »Zietenhuzarjih« je doseglo deset navadnih vojakov generalsko čast. V minulemu stoletju je vse to nekoliko popustilo. V vojnah leta 1864—1871 ter 1914—1918 je par sto podoficerjev doseglo oficirsko stopnjo, to je število, ki pri velikem številu oficirjev ni prišlo do velikega izraza. Šele nacionalsocializem je v tem pogledu zopet odprl vrata. Točnih števil sicer ni pri rokah, znano pa je, da je že pred izbruhom današnje vojne v vseh treh delih nemške oborožene sile služilo veliko oficirjev, ki so izšli iz podčastnikov. Med temi je že danes dvanajst generalov. Trije taki generali so poveljniki padalskih oddelkov. Štirje nosijo že odklovanja Ritterkreuz, dva pa Eichenlaub. V tem se vidi, da je sposobnost in pripravljenost za vstopato edino pravilna izbira za oficirski naraščaj. Vsak mlad Nemec se lahko brez obiska višjih šol ali odhodnih spričeval prijavi v oficirski poklic. Odločilno je uveljavljenje na fronti. Maršalsko palico potem res lahko nosi vsak vojak v svojem tornistru.

× Polkovnik Donovan bo obiskal Ankaru. Kakor poroča »Tagespost« iz Ankare, bo znani ameriški polkovnik Donovan v kratkem obiskal Turčijo. Tako vsaj se govori v ameriških krogih v Ankari. Baje si hoče napraviti Donovan točno »sliko o stanju stvari v Turčiji« ter na bližnjem vzhodu, ki ga namerava prav tako obiskati. Nikakga dvoma ni, da je napovedan obisk polkovnika Donovana v zvezi z ojačeno severoameriško aktivnostjo napram Turčiji.

× Roosevelt se je poklonil Stalinu. Na Roosevelt-ovo povelje so v francoski Severni Afriki izpustili iz zaporov 27 komunističnih poslancev in 1300 boljševiških španskih agitatorjev. Poslance je iz-

pustil iz zaporov general Giraud na dan proslave 25letnice sovjetske vojske. Med prebivalstvom Severne Afrike je zavladala sprica ojačene komunistične agitacije velika vznemirjenost.

× Iz ameriških čudežev ne bo nič. Ameriški bluf je slepil svet, da bo ameriški oboroževalni industriji tovarna Ford tisto podjetje, ki bo izdelalo na dan do tisoč velikih bombnikov. Teh iluzij je sedaj konec. Neka ameriška vladna komisija, ki je po nalogu vlade pregledala podjetje ter kontrolirala njegovo produkcijo, je izdelala poročilo, da znaša ista komaj mali del tega, kar so prvotno pričakovali. Vzrok tega iznenadenja leži v glavnem v pomanjkanju surovin in kvalificiranih delovnih sil.

× Inönü in Saradžoglu ostaneta na svojih mestih. Preteklo nedeljo so bile izvedene v Turčiji volitve takozvanih volilnih moč, ki potrjujejo imenovane narodne poslance za veliko narodno skupščino. V nedeljo pa se bo izvršila formalna izvolitev prezidenta turške republike. Izvoljen bo zopet İsmet İnönü, ki bo nato sprejel formalno demisijsko vlogo. Po današnjih poročilih bosta ostala ministrski predsednik Saradžoglu in zunanji minister Menemendžoglu na svojih dosedanjih mestih.

× Angleški škofje molijo za Stalina in njegovo orožje, Stalin pa uničuje duhovnike. Na Solovečkih otokih, ki ležijo v zalivu Onega, je že nad 20 let sovjetsko taborišče duhovnikov vseh veroizpovedi. Tja so boljševiki spravili vse tiste duhovnike, ki jih niso pomorili in so se jih hoteli na nek način odkrižati in jih pokončati. Oččeje je izredno nezdravega podnebnja. Na tem otočju, ki ga pozna ves svet kot najbolj nehumano kaznilniško kolonijo, se nahaja med leti 1939. do 1941. iz baltičskih držav izgnanih 700 duhovnikov katoliške vere, ki so preje delovali v Litvi, Estonland-u in Lettland-u. Za te ljudi so v Moskvi nešteto krat intervenirali sedanji vojni zavezniki Stalinu ter ga prosili, da je k zadevi zavzel stališče, pri čemer se je po svoji navadi zlagal, rekoč, da ne gre za 700, pač pa samo za 150 svečenikov. Izpustil pa seveda ni nobenega, ker si Stalin tudi iz Londona in Washingtona ne da delati kakih predpisov.

× Beneša so razkrinkali. Pod gornjim naslovom piše »Tagespost« izpod peresa svojega budimpeštanskega dopisnika sledeče: »Organ madžarskega zunanjega ministrstva »Pester Lloyd«, prinaša uvodnik, v katerem odločno odklanja načrt Beneša, ki jih je ta nedavno razlagal sotrudniku lista »New York Times«. Po kratkem pregledu časa od nastanka in obstanka bivše Čehoslovaške z ozirom na razmere do Madžarske je »Pester Lloyd« prišel do zaključka, da Beneš danes pravzaprav ponavlja isti manever in koketira z istimi cilji, kakor v svetovni vojni. Demokratska krinka, ki jo nosi, ni nikakšna ovira, da bi se ne videlo, da tiči v njem utelešenje marksistične politike in volja boljševiškega razdiranja. K sreči Evrope, se načrti Beneša o »svobodnih«, srednje- in vzhodnoevropskih državah, ki bi se naj zbrale v nekakšno zvezno državo, ne bodo nikdar uresničili.«

× Roosevelt hoče postati diktator. Demokratski senator Gillette je stavil predlog, da za ratifikacijo mednarodnih pogodb, ki jih sklepa prezident USA, naj v bodoče ne bosta potrebni dve tretjini glasov, temveč samo polovica glasov v senatu. Iz tega je razvidno, da hoče imeti Roosevelt še bolj proste roke za svojo vojno politiko.

UMNI KMETOVALEC

Kdo je res sadjar — kdo samo šušmar?!

Nedeljsko popoldne, koncem meseca februarja. Sadjar Martin hodi po domačem sadovnjaku in nabira cepiče. Sosed Anton ga zagleda skozi okno svoje hiše, in ker je lepo, toplo vreme, ogrne suknič in gre sosedu družbo delati. Sosed se zapleteta v pogovor, ki smo ga zapisali, da bi lahko še kdo od naših čitateljev premislil, ali je res dober sadjar ali pa samo »šušmar«...

Anton: Pozdravljen sosed! Kaj pa delaš s temi na kol nasajenimi škarjami v sadovnjaku?

Martin: Nabiram cepiče, kakor vidiš!

Anton: Ti, veš kaj, ureži še katerega več, boš dal meni, imam tudi par dreves spomladi za požlahtniti.

Martin: Na škarje, pa si jih nareži in shrani, samo glej, da mi škode na drevju ne napraviš! In pa, da boš cepiče pravilno shraniš, da se ti ne posušijo! Saj veš: v klet, v sviž (mivko)!

Anton: Eh, ne bom, se ne izplača. Jaz nikoli cepičev ne shranjujem. Če se mi hoče cepiti, že poprosim pri sosedih za kakšno dobro sorto, in če ne gre drugače, jih pa sam nalomim sproti.

Martin: Veš kaj, sosed, ti si tudi potreben, da bi ti jih kdo »nalomil«! Prvič je treba cepiče res pravočasno narezati, ako hočemo imeti pri cepitju uspeh, to je prej, preden začne krožiti v drevesu sok. Za rezanje cepičev črešenj, sliv, marelic itd., je zdaj sploh že prepozno — razen, če takoj cepimo — pa tudi za cepiče pečkastega drevja je prav zadnji čas! Drugič pa vsak dober sadjar nabira cepiče sam, in to samo z dreves, za katere dobro ve, da so tistih sort, katere želi razmnožiti. Še sam sadjar lahko cepiče zmeša, če jih takoj sproti ne opremi z deščico, na kateri je ime sorte zapisano, a pri cepitju, ki nam jih je drug nabral ali odstopil, nimamo nobene gotovosti, kakšne sorte so v resnici — potem se pa čudimo, kako je mogoče, da rodi drevo Baumanove renete, ko smo vendar cepili Ontario ...

Anton: To se je že tudi meni zgodilo! Ljudje so res brezobzirni!

Martin: Res! Toda brezobziren si pravzaprav tudi ti, ki hočeš, da bi kdo drug namesto tebe najprej razmišljal, kakšne sorte v naših razmerah najbolje uspevajo, največ rodijo, katerih sort sadje se najbolj drži in najlažje proda. In da mora namesto tebe iskati drevesa širom naokoli, za katera ve gotovo, da so teh sort in da so rodna, — da mora namesto tebe s težavo iskati po takem drevju cepičev, ki jih navadno ni lahko dobiti, ter trgati hlače...

Anton: Jaz jih raje kar z mladega drevja od tal nalomim!

Martin: Tak še to povrhu! Ali ne veš, da je pri mladem drevescu vsaka vejica važna in smeš cepiče z njih rezati le tako, da ne poškoduješ kroše! Najbolje je, v takem slučaju drevesce obenem obrezati ter vzeti cepiče iz odstranjenih vej.

Anton: To pa jaz še lahko storim, saj sem že vse drevje zdavnaj osnažil...

Martin: Lahko, če, so veje še pod drevjem in če je kaj cepičev na njih. Samo glej, da ne boš divjih poganjkov jemal za cepiče, ker ne veljajo! Kar se pa tiče Tvoje pripombe, da si vse drevje že pozimi osnažil, Ti pa moram reči, da si se mi smilil, ko si v dveh kožuhih lazil po drevju, ko je najhuje neslo sneg in veter bril; na tvojem mestu bi bil jaz raje ta

čas doma kake koše ali grablje naredil — za tebe pa se bojim, da jih boš moral popraviš ob lepem vremenu spomladi...

Anton: Ja, — kaj ni prav, kakor se uči, da je treba drevje pozimi osnažiti? Saj sem bil na predavanju, kjer se je tako reklo!

Martin: Je že prav, če je pozimi kakšne dni lepo, toplo, nevetrovno vreme, ko je drevje suho in ko človeka ne zebe in ga dež ne namaka. Čistiti drevje imaš čas vse dotlej, da začne odganjati, zato čisti le ob toplim vremenu! Jaz sem mnenja, da moraš biti pri čiščenju drevja zbran in kolikor toliko dobre volje, da lahko od vseh strani ogledaš drevo in presodiš, ali in kaj mora vstran. Celo sonce te lahko ovira pri pravilnem čiščenju drevja, če ti sije v oči, ko gledaš navzgor v vejevje.

Anton: Beži, beži! Saj čiščenje drevja vendar ni taka stvar, da bi moral hoditi okoli drevesa, kakor maček okoli vrele kaše. Odstraniti je treba samo »vse suhe in polomljene veje, vse veje, ki so pregoste, ki se križajo in drgnejo, in vse divje in vodne poganjke — in amen.

Martin: Le počasi, prijatelj! Predvsem si zapomni, da velja pravilo, kd si ga ti povedal, predvsem za čiščenje starejšega drevja.

Anton: Lej ga, saj pri eno ali dvoletnih drevesih navadno ni suhih in pregostih vej!

Martin: Pa vendar vsak dober sadjar vsako leto vprav tako mlada drevesca očisti in obreza, čeprav mu čas ne dopušča, da bi tudi starejše drevje skrbno očistil.

Anton: Le ne vem, zakaj to praviš?!

Martin: Poglej: Pri malem drevescu se prva leta po sajenju ustvarja »kronac«. Če prva leta mlada drevesca skrbno, to je, ne samo enkrat, temveč celo po večkrat na leto obrezuješ, boš lahko vzgojil pravilno krošo in ti ne bo pozneje nikoli več treba z žago kaj dosti okoli odraslega drevja hoditi, če boš mladega uravnaval s škarjami. Saj — kakšna mora biti pravilna drevesna kroša, to pač veš?!

Anton: O, to pa že! Drevesna kroša mora imeti obliko piramide in vsaj tri do štiri vejne serije, ki jih narežemo 60 do 80 cm drugo nad drugo in mora imeti vsaka serija vsaj 5 do 6 vej...

Martin: To si kje slišal, ali pa čital, kaj ne? Ampak to ni tako enostavno, kot morda ti misliš! Predvsem ni res, da mora imeti vsaka pravilno vzgojena drevesna kroša obliko piramide. Poskusi samo vzgojiti mašanček, ali Baumanovo reneto, ali porenški krivopecelj »v obliko piramide«. Trudil se boš zastonj, ker mašanček hoče imeti svojo značilno, gobjo podobno krošo, Baumanova reneto se vsa razveze, čim začne roditi, in porenški krivopecelj se ti bo pobesil k tlom, kakor vrba žalufka. In tako imajo še mnoge druge jabolčne sorte svojo značilno krošo, ki jo moraš poznati in drevesa ne siliti v »pravilno piramido«.

Anton: Ja, zakaj pa nas potem učijo o tej pravilni piramidi?!

Martin: Zato, ker je taka kroša iz gotovih razlogov najboljša: Če ima drevo močno osrednjo voditeljico kot podaljšek debela in lepo okoli nje nanizane, enako močne veje, najbolj brez škode prenaša težo snega in sadja, moč viharja itd. Vzor piramidalne kroše imaš pri smreki. In res se pri smreki nikoli nobena veja ne

odčesne, čeprav je tudi pozimi pod snegom zelena. Tudi nekatere sorte jablan, posebno pa hrusk in črešenj so že po naravi nagnjene k tvorbi piramidastih kron in jih tudi seveda z obrezovanjem k tej obliki usmerjamo. Vendar je tudi pri teh sortah novejši čas prevladal nov način obrezovanja. Namesto prejšnjih vej način obrezovanja. Namesto prejšnjih vejnih serij: prve, druge, tretje, — poskušamo zdaj razporejati veje v obliki spirale (zavojev) po vsej širini voditeljice, ne da bi se posamezne vejne serije očitno razločevale.

Anton: Kaj pa naj storimo s sortami, ki ne marajo piramidaste kroše? Ali naj jih pustimo, da bodo rastle po mili volji?

Martin: Tudi to bi bilo narobe! Skrbeti moramo pri vsakem mladem drevesu, da mu privzgojimo uravnoteženo krošo. To se pravi: Po naravnem zakonu bi morale rasti pravzaprav vse veje enakomerno. V tem primeru bi obrezovanje sploh ne bilo potrebno in je dejansko najti drevesca, ki sama od sebe tvorijo pravilne kroše, ne da bi jih bilo treba obrezovati. Vendar so to samo izjeme. Navadno pa je tako, da eno vejo napadejo n. pr. listne uši bolj kot drugo, ali da korenine na eni strani drevesa močneje srkajo hrano iz zemlje, kot na nasprotni itd. Kratko malo, vzroki, zakaj rastejo veje neenakomerno, so prav različni. Naša naloga je pa, neenakomerno rastoče veje z obrezovanjem zopet spravljati v pravilne, na vse strani okoli debela enakomerno se-gajočo obliko, ki je tudi v pravilnem sorazmerju z višino drevesa in jakostjo vej. Zato obrezujemo n. pr. močno rastoče veje bolj na kratko, ker bodo pri svoji bujni rasti itak dohitile in prehitile šibkejša rastoča. Višje stoječe veje prikrajšujemo, da pospešimo rast nižje stoječih. Veje, ki rastejo v nepravo smer, skušamo uravnati v pravo smer s tem, da jih prikrajšamo pri kakem odganjku, ki ima pravo smer. Previsoke kroše s šibkimi vejami »urežemo nazaj«, da se veje in deblo močneje razvijejo, vprav tako močno prikrajšamo veje pri redkih in razvezanih kronah. Pregoste, če tudi pravilne kroše razredčujemo raje že v mladosti, kot da mora drevo porabljati zanje velike množine redilnih snovi, čez par let pa jih bomo morali vendarle odstraniti in bo tudi rana večja.

Anton: Potemtakem bi se reklo, da moramo vsako drevesce in vsake sorte drugače obrezovati in vzgajati?!

Martin: Tako je! In vsako drevesno pleme še posebej. Vzemiva za primer marelico in breskev. Človek bi mislil: podobno sadje, enako se pač tudi vzgaja! Pa vendar ni res! Marelici je tema ljubša, čim manj se je dotikamo s škarjami. Nasprotno pa žlahtna, cepljena breskovi. To moramo skrbno vzgajati in obrezovati vsako zimo in vsako poletje, če hočemo, da bo rodila obilo in dolgo. Glavno pravilo pri vzgoji breskev je, da ohranimo žive veje čim nižje pri zemlji, kar pa se nam posreči samo, če te veje dobivajo dovolj sonca. Breskova veja se v senci takoj posuši, in tako nastanejo grda, visoka, spodaj gola breskova drevesa, ki so le v vrhovih še zelena. Po najnevejšem načinu se breskev tako vzgaja, da ji že prvo leto pustimo tri vrhove in pri nadaljnjem obrezovanju pazimo, da se iz njih razvijejo tri močne veje voditeljice, na katerih se potem razvijejo stranske veje in rodni les.

Anton: Kaj pa je rodni les pri breskvah?

Martin: Lanskoletne mladike, ki nosijo cvetno bratje.

Anton: Kako pa se rodni les pri breskvah obrezuje?

Martin: To pa je odvisno od sorte. Večina lahtnih sort, oziroma skoraj vsem takozvanim ameriškim sortam breskev je treba rodni les kratko narezovati, to se pravi rodne mladike prikrajšamo za polovico do dveh tretjin. Nekaj sort pa je, kjer je treba rezati na dolgo, to je, rodne mladike le nekoliko prikrajšamo. Seveda pa jih pri teh sortah ne smemo toliko pustiti, marveč jih razredčimo, da drevo ne opeša, enako, kot trsu ne smemo preveč naložiti. Takoj, ko breskve dozoriijo, torej že poleti, pa ves rodni les odstranimo, ker rodi breskev samo na enoletnem lesu. Opozoriti te moram še na to, da domače, divje sorte breskev rodijo samo na koncu rodnih mladik, zato jih ne smemo nič prikrajševati, marveč le prerediti.

Anton: Kaj pa črešnje?

Martin: Dobro, da si me spomni! Tudi črešnje lahko vzgajamo v tri vrhe, enako kot breskev. Vendar posebej povdarjam, da črešnje, če le moreš, čim manj obdeluj z žago, ko je enkrat večja, ker se je strašno rada prime smolika. Saj črešnja navadno sama od sebe lepo raste, bodisi v en lepo piramidast vrh, bodisi v tri vrhove.

Anton: In oreh?

Martin: Tega se pa sploh ne smeš z žago, niti ne s škarjami ali nožem dotakniti, razen o novem letu ali o kresu. Samo takrat je namreč brez soka. Ze januarja pa začne na rani »jokati«, če ga obrezujemo in se rana le nerada zaceli, večja pa sploh ne, in les začne trohneti.

Anton: Kakšno pravilo pa bi mi ti torej povedal, da bi bilo veljavno za vzgojo in obrezovanje vsega mladega drevja?

Martin: Tole: »Boj se rogačev!« Vsa oblika drevesne krone je boljša, kot če pušča, da se pri mladem drevescu razvijeta namesto ene, kar dve vodilni veji

in ima potem odraslo drevo obliko rogovile. To ni lepo, še manj pa dobro, kajti pod težo sadja ali pa snega, pa tudi ob viharju se rogovilasto drevje razčesne — in je vsa rast dolgih let zaman. Zato pri mladem drevju vsaj one veje, ki v rasti z voditeljico teknujejo, to je, takozvane pavoditeljice, skrbno priščipuj, ali pa sploh odstrani. Vprav, ker povzročajo v mladosti neodstranjene pavoditeljice pri odraslem drevju toliko škode, sem prej povdaril, da je obrezovanje mladega drevja veliko bolj važno, kot čiščenje starega.

Anton: Kaj naj staro drevje kar pustimo? Vsaj suhe veje je treba odstraniti!

Martin: Kaj bi tisto! Suha veja je suha in jo odstranimo samo zato, ker drevo kazni; drevesu pa ni škodljiva. Saj vidiš, da pri starih lesnikah in lesnačah ter tepkah nihče ne trebi suhih vej, pa vendar so dočkale sto let in še več starosti, pa prenekateri sod napolnili...

Anton: Toda v lubju suhih vej se zbira mrčes...

Martin: Ne rečem, da ne! Toda zbira se tudi v suhih vejah gozdnih dreves, pa vendar še ni noben gozd propadel vsled tega!

Anton: Kaj pa, na to ne pomisliš, da nastanejo v debli dupline, če suhih vej ne odstranjuješ?!

Martin: To je pa bosa! Če suhih vej ne odstranjuješ, dobi deblo suhe štrclje, res. Dupline pa nastanejo samo, če se veja ob deblo odčesne, ali pa, če si jo ti sam začesnil ali ob nepravem času odžagal in rane ne zamazal s cepilnim voskom, ali vsaj z drevesnim kataranom. Tega nikoli ne pozabi storiti. Ne žagaj preveč! Kdor drevo tako »temeljito« očisti, da požaga vse spodnje veje in pušči le par šopov v vrhu krone, zasluži palico. Čim bolj pri tleh ostanejo veje dreves, tem več sočne toplote dobe in tem lažje jih oskrbujemo.

Zato je včasih umestno, previsoko drevo pomladiti. V ostalem pa je vedno bolje, pri odraslem drevesu odžagati kakšno vejo premalo, kakor pa preveč!

Anton: Ti bi menda trdil, da niti debel ni treba ostrgati in z apnom pobeliti?!

Martin: Če mu pri »ostrganju« raniš lub, da je vse zeleno marogasto, bi res bolje storil, če bi ga pri miru pustil! Ostrgati suh lub ima samo en pameten cilj: če na tak način ugotovimo, ali je lub odstopil samo radi tega, ker se je spodaj razvil nov lub — kar se pri rasti drevja vedno dogaja — ali pa, ker je morada deblo ozeblo, ali je ranjeno, ali napadeno po kaki bolezni in zato lub odstopa. V tem primeru moramo seveda izrezati suh lub do zdrave okolice ter rano zamazati z voskom in obvezati. Če je pa rana na debelu večja in že stara, jo vsaj z drevesnim kataranom namažimo, da les ne začne trohneti. V najhujšem primeru, če je deblo v notranjosti že strohnelo, lahko drevo »operiramo« na ta način, da zalijemo votlino s cementom. Kar se pa tiče mazanja odraslega drevja z apnom, je z njim tako, kot z bahjim pšenom: ne škoduje, ne koristi. Mlada drevesca pa je dobro, zgodaj spomladi namažati po debelu z apnom, ker varuje deblo pred pomladno pozebo.

Anton: Toda apno gnoji zemljo pri debelu!

Martin: Malenkost! Z apnom je treba že kaj več gnojiti! Sicer pa — dobro, da si me spomni! Veš kaj sem opazil v tvojem sadovnjaku, ko si ga čistil pozimi, ko je sneg še zemljo pokrival? Koreninski odganjki pri deblih, ki so tako zelo škodljivi, nisi nikjer odstranil. Pri vsakem debelu jih je cela hosta.

Anton: No, saj te še lahko posekam!

Martin: Seveda, da boš drevo na novo ranil! Ali veš, zakaj odganjajo taki koreninski odganjki? Ker je pretok sokov

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

9. Stunde. — 9. ura.

Lösung der Aufgabe.

- Die Fische können schwimmen. 2. Die Vögel können fliegen. 3. Ich heiße Kari Müller. 4. Der Fleischhauer verkauft Fleisch und Würste. 5. Der Bäcker macht das Brot. 6. Der Bäcker verkauft Brot, Semmeln, Mehl und Germ. 7. Jeder Vogel kann fliegen. 8. Jeder Fisch kann schwimmen. 9. Ich bin 35 Jahre alt. 10. Ich bin verheiratet. 11. Ich bin Kaufmann. Die Forelle ist ein Fisch. 13. Das Auto ist ein Fahrzeug. 14. Ich kann ein bißchen deutsch.
- II. Der Ochs, die Kuh, das Pferd, der Esel.
- III. Oprostite, se sme tu kaditi? Ne, tu se ne sme kaditi. Kadite Vi cigare ali cigarete? Jaz kadim samo pipo. Pijete raje pivo ali vino? Pijem raje kozarec mleka. Kakšno je danes vreme? Vreme je danes zelo lepo, sonce sije. Znate Vi kolesariti? Nekoliko. Je pa prostor zaseden? Ne, je prost.
- IV. Ich kann gut schwimmen. Ich bin krank, ich darf nicht rauchen. Was haben Sie? Ich habe Fieber. Ich möchte lachen, aber ich darf nicht. Wollen Sie eine Partie Schach spielen? Ich möchte spielen aber ich ha-

be keine Zeit, ich muß um 3 Uhr nach Grubel fahren.

Die Zukunft. — Prihodnji čas.

Pravilo: Prihodnji čas se tvori s pomožnikom »werden« in z nedoločnikom glagola (werden + nedoločnik).

(Pomožni glagol stoji v stavku skoraj vedno ločeno od nedoločnika.)

Sedanjí čas glagola »werden«.

ich werde — postanem
du wirst — postaneš
er, sie, es wird — postane
wir werden — postanemo
ihr werdet — postanete
sie werden — postanete

Zukunftsbildung:

Tvorba prihodnjega časa:

Ich werde kommen — jaz bom prišel
du wirst kommen — ti boš prišel
er, sie, es wird kommen — on, ona, ono bo prišlo
wir werden kommen — mi bomo prišli
ihr werdet kommen — vi boste prišli
sie werden kommen — oni bodo prišli

Übungssätze: Wird es morgen schön sein? Hoffentlich! Was werden Sie heute machen? Ich werde deutsch lernen. Wann

wird der Kellner das Bier bringen? Sofort. Es ist schwül, wir werden die Fenster öffnen. Er hat viel Geld, er wird ein Haus und ein Auto kaufen. Was wird das Haus kosten? Nicht wenig. Werden Sie morgen kommen? Kann sein. Meine Schwiegermutter wird morgen nach Graz fahren. Was wird das Essen kosten? Vielleicht 1,50 RM. Es ist schon spät, wir werden zahlen und dann gehen. Die Juden werden immer betrügen. Morgen Nachmittag werden wir baden gehen. Er wird viel erzählen aber ich werde nicht alles glauben. Sie sind verlobt, Sie werden bald heiraten. Natürlich. Meine Mutter hat keine Zeit, heute wird meine Schwester kochen. Was wird Sie kochen? Vielleicht eine Suppe und eine Mehlspeise. Ich habe Kopfweh, ich werde heute keine Zigarette rauchen. Wird Ihre Schwiegermutter noch lange leben? Hoffentlich! Sie sind sehr boshaft! Was wird er sagen? Sicherlich nicht viel. Wann wird er kommen? Spät wie immer. Unpünktlichkeit ist ein Laster!

Das Geschlecht der Hauptwörter.

Spol samostalnikov.

1. Moškega spola so:

- a) Namen männlicher Lebewesen.
b) Imena moških živih bitij.

Der Mann, der Offizier, der Angestellte, der Stier, der Fuchs.

b) Namen der Jahreszeiten, Monate, Tage und der Teile des Tages.

b) Imena letnih časov, mesecev, dnevo, delov dneva: Der Winter, der Jänner, der Montag, der Morgen.

c) Namen der Steine und Berge.

iz korenin v krono in iz krone h koreninam otežkočen ali prekinjen. Bodisi, da si s koso zadel ob drevo, ko si kosil, ali pa ga je zajec obgrizel, ali je deblo ozeblo pri tleh, ali so krvave uši naseljena. Najprej moraj ugotoviti, zakaj koreninski izrastki odganjajo, nato šele jih lepo tikoma pri deblu poreži, a rane na deblu zamaži z drevesnim (ceplnim) voskom, in obveži.

Anton: In kaj meniš ti o divjih pogankjih po deblu in po vejah?

Martin: Da poganjajo iz enakega vzroka. Zato jih je največ tam, kjer smo lani kako vejo odžagali, ali kjer se je odlomila. Razen tega povzročuje njih rast tudi nepravilno gnojenje, to je, če gnojimo preveč s hlevskim gnojem ali z gnojilco, ali pa z dušičnimi umetnimi gnojili.

Anton: Ali jih je treba odstraniti ali ne?

Če so res »divje«, to je, če rastejo iz nepožlahtnjenege debela, seveda. Pa tudi žlahtne divjake ali vodne poganjke je treba odstraniti, v kolikor jih ne moremo uporabiti za nove veje, ali celo vrh. Posebno pri češpljah in slivah lahko s pomočjo vodnih poganjkov pomladimo celo drevo. Torej je dosledno odstranjevanje vodnih poganjkov enako nespametno, kot, ako bi jih kar od kraja puščali rasti.

Anton: Ker si tako pameten, povej še to, kaj misliš o škropljenju sadnega drevja?

Martin: Mislim, da je — ako je pravi čas in pravilno izvedeno, kar posebno poudarjam —, drevju koristno, pri nekaterih boleznih in škodljivcih (n. pr. ušeh) celo neizogibno, nasplošno pa ne nujno potrebno. Če je lega za dotično sadno plemo ugodna, posajena prava vrsta in posebno še, če je sadnemu drevju dovolj in pravilno pognojeno — lahko izhaja sadjar tudi brez škropljenja. Saj tudi zdrav in dobro hranjen človek izhaja lahko, ne da bi stalno užival zdravila. Tako močno nastopajočih bolezni, kot sta

peronospora in odtij na vinski trti, radi katerih je škropljenje in žvepljanje trte nujno potrebno, pa — hvala Bogu! — pri sadnem drevju na plošno do sedaj še ni.

Anton: Boglonaj sosed! Sem mislil, da sem dober sadjar, pa se mi le zdi, da sem vse prepovršno vzel, bolj kot šušmar!

Martin: Tudi jaz ne vem vsega, le to, kar sem se učil in kar opazim v naravi. Se pač vsak uč, dokler živi... jaz in — ti!

MALE VESTI

* **Odlikovani Spodnještajerc.** Spodnještajerci so se, kakor znano, v vseh minulih prav posebno pa v svetovni vojni na vseh bojiščih odlikovali kot izredno hrabri in požrtvovalni bojevniki. Znani spodnještajerski polki so v svojih vrstah imeli tako visoko število vidno odlikovanih junakov, kakor le malo kateri drugi regimenti. Naravno je, da se v sedanji vojni postavljajo tudi vojaki iz Spodnje Štajerske. Odkar traja vojna na vzhodu, je bilo odlikovanih že več prostovoljcev, ki so se v bojih pokazali junake. Tako smo ravnokar dobili poročilo, da je Gefreiter Josef Kukowetz iz Puchdorf-a št. 120, Ortsgruppe Mörtendorf, Kreis Pettau, sin Blockführer-ja Franz-a Kukowetz, iste Ortsgruppe, organizacije Steirischer Heimatbund, za hrabro obnašanje pred sovražnikom na vzhodni fronti, dobil Eisernes Kreuz II. Klasse. Spodnja Štajerska je lahko ponosna na take sinove. Kukowetz je bil komaj 18 dni na fronti, ko je izvršil junaško delo.

* **Zaposlitev hišnih pomočnic** bo v kratkem urejeno s posebnim odlokom generalnega pooblaščenca za delovno vstopa. Podrobnosti še niso znane. Čuje se pa, da bodo domačinske ali hišne pomočnice v glavnem pridržane za tiste družine, ki imajo več otrok.

* **Spodnještajerski čebelarji** so se združili. Ortachachgruppe Imker, to je, krajevna strokovna skupina čebelarjev v Marburg-u, je imela nedavno istotam svoj ustanovni občni zbor. Za prvega voditelja je bil imenovan zaslužni čebelar Otto Tschrepinko, ki je že doslej opravljal funkcije zaupnika Landesfachgruppe. Kot prislednika sta bila postavljeni znana čebelarja Franz Kirar in Stefan Puschauer. Ta krajevna skupina bo nekakšen vzor in vzgled vsem ostalim širom Spodnje Štajerske. Kakor znano, imamo v naši ožji domovini 6000 čebelarjev, ki razpolagajo s kakimi 25.000 panji, kar se pri dobrem in pravilnem delovanju še lahko zviša. Saj je Spodnja Štajerska en sam lep sadonosnik in ima vse pogoje za razvoj čebelarstva.

* **I'obačne karte za dopustnike** iz front. Iste imajo izgled in velikost potnih jedilnih kart ali znamk ter nosijo napis »U-Tabakware für einen Tag«.

* **Novo odredbo.** 6. številka lista Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark, ki je izšla dne 25. februarja 1943, vsebuje 9 objav. 1. Drugo odredbo o uvedbi organizacije obrtnega gospodarstva na Spodnjem štajerskem. 2. Določbo o ravnanju, čuvanju in negovanju kmetijskega orodja in strojev na Spodnjem štajerskem. 3. Določbo o prepovedi držanja golobov-pismonoš na Spodnjem štajerskem. 4. Določbo o začasnih ureditvah obrtnih zadev. 5. Odredbo o združitvi nemškega gospodarstva sladkorja in slaščic. 6. Razglas o dovolilih za pripomoč pri preureditvi motornih vozil na generatorski pogon. 7. Razglas o začasnih ustanovitvi poslovanja podružnega urada Landrat-a v Marburg-u, v Windischgraz-u. 8. Razglas o prispevku za kmetijsko nesgodno zavarovanje. 9. Določilo o uvedbi živnagogospodarskih ukrepov na Spodnjem štajerskem.

c) Imena kamnov in hribov: Der Stein, der Rubin, der Triglav.

d) Mehrsilbige Wörter die auf -ig, -ich, oder auf -ling enden.

d) Večzložne besede, ki končujejo na -ig, -ich ali na -ling: Der Häring, der Schmetterling, der Teppich, der Käfig.

e) Fast alle Hauptwörter auf -en, die keine hauptwörtlich gebrauchte Nennform darstellen und die nicht auf -chen endigen.

e) Skoraj vsi samostalniki na -en, ki ne predstavljajo nobenega samostalniško rabljenega nedoločnika in ki se ne končujejo na -chen: Der Husten, der Boden, der Regen.

Getränke: Der Apfelwein, der Most, das Bier, der Schnaps, der Kaffee, der Tee, der Kakao, das Wasser, die Limonade, die Milch, der Rum.

Übungssätze: Was wünschen Sie bitte? Ich möchte eine Schale Tee mit Milch. Und Sie? Ich möchte einen Milchkaffee, aber bitte dunkel. Dieser Tee ist nicht stark genug. Er schmeckt wie Wasser. Was kostet ein Glas Milch? 20 Pfennige und 10% (Prozent) Trinkgeld, macht zusammen 22 Pfennige. Anni möchte eine Portion Kakao und Karl eine Tasse Schokolade mit viel Zucker, also sehr süß. Dieser Apfelwein ist sauer wie Essig, ich werde lieber ein Viertel Rotwein mit Sodawasser trinken. Dieser Narr trinkt nur Schnaps und Rum, er ist immer betrunken. Milch ist sehr gesund! Kinder sollen viel Milch trinken. Dieses Bier ist bitter. Kaffe, Tee und Kakao sind Kolonialprodukte. Deutschland wird bald wieder seine Kolonien in Afrika haben.

Was werden wir trinken? Ich bin nicht durstig, ich trinke nichts. Und Du? Ich werde eine Flasche Bier trinken. Herr Ober, zahlen! Drei Flaschen Bier, zwei Viertel Weißwein und drei Stamperl Schnaps. Was macht das zusammen? Das macht zusammen genau 3 Mark.

Aufgabe.

1. Wandeln Sie »trinken« in Gegenwart und Zukunft ab.

1. Postavi glagol »trinken« v sedanji in prihodnji čas.

2. Setzen Sie in die Zukunft:
2. Postavi sledeče stavke v prihodnji čas:

Ich lerne deutsch. Franz Völker singt heute abend. Du tanzt gerne. Wo ist Karl? Wo ist eine Haltestelle? Was kostet die Fahrt? Wir kommen morgen nicht, Ihr habt keine Zeit. Wann kommt der Zug? Er kommt sofort. Wo wohnen Sie? Ich wohne in Graz. Die Schülerinnen singen ein Lied.

3. Setzen Sie in's Slowenische:

Wein, Bier und Wasser sind Getränke. Schnaps ist Alkohol. Wieviel Prozente Alkohol hat dieses Bier? Dieses Bier hat nur 6% Alkohol. Was werden Sie Sonntag Nachmittag machen? Es wird sicher regnen und ich werde schlafen. Ist es schon sehr spät? Nein, es ist erst acht Uhr. Wo wohnen Sie? In Pettau. Ich möchte Briefmarken kaufen. Bitte eine Marke zu 6, eine zu 12 und eine zu 24 Pfennige. Deutschland braucht Kolonien!

4. Setzen Sie in's Deutsche:

Mi pojemo. Mi bomo pili. Ona bo kupila novo obleko. Vi boste pili mleko? Ne, jaz mleka ne bom pil, jaz bom pil skodelico kave. Živali pijejo vodo. Raca alabo letajo, toda, znajo dobro plavati. Prosim znamko za 12 pfenigov! Nemčija hoče zopet svoje kolonije!

Wörter.

alles — vse
Angestellte (m u. w) — nastavljenec, n. stavljena
Apfelwein (m) — jabolčno vino
bald — kmalu
betrügen — goljufati, varati
betrunken — pijan, -a, -o
bitter — grenek, -a, -o (trpek)
Boden (m) — tla
boshaft — škodoželjen, -a, -o
Briefmarke (w) — znamka
dann — potem
dunkel — temno
Ente (w) — raca
erst — šele
erzählen — pripovedovati
Fahrt (w) — vožnja
Fuchs (m) — lisica
Gegenwart (w) — sedanost
genug — dovolj
Getränk (s) — pljča
Haltestelle (w) — postajališče
heiraten — poročiti se
hoffentlich — verjetno (upam, da)
Husten (m) — kašljanje
Käfig (m) — kletka
Kakao (m) — kaka
Kolonie (w) — kolonija

* Zastava novega admiralnega inšpekterja mornarice. Führer je določil, da mora novopostavljeni admiralni inšpekter vojne mornarice v rangju Großadmiral-a nositi poseben znak svojega čina in znak svojega poveljstva. To je velika admiralska zastava z modrim robom. Admiralni inšpekter se mora pozdravljati kakor veliki admiral, isto čast je izkazovati tudi zastavi admiralnega inšpekterja.

* Ljudsko gibanje v Marburg-u. Druga polovica letos nekoliko krajšega meseca februarja je bila zopet normalna, in sicer na vseh treh področjih. Standesamt-u je bilo prijavljeno: 82 rojstev (zadnjič 102), od tega 48 fantov (zadnjič 82) in 34 deklet (zadnjič 50); 57 smrtnih slučajev (zadnjič 76), od tega 35 moških (zadnjič 46) in 22 žensk (zadnjič 30). Število pri Standesamt-u sklenjenih porok je naraslo od 33 na 41.

* Ženske s šoferskimi izpiti izza časa pred vojno poziva Deutsches Frauenwerk, da se prijavijo za vpostavo kot šoferke v službo domovine. Starost in poklic pri tem ni važen. Pri prijavih je prinesli s seboj tozadevna vozna dovolila.

* Winterhilfswerk. V soboto in v nedeljo bo cestna zbirka za vojno zimsko pomoč. Da ne ponavljamo vedno eno in isto, spominjamo naše bralce danes samo na dejstvo, da se je Spodnještajerc v vseh socialnih akcijah izkazal in nobenega dvoma ni, da bo tudi ta zbirka v naših krajih zadovoljivo izpadla.

* Uvedba poklicnih podčastnikov s štiri in polletno službo. S 1. marcem se je v nemški oboroženi sili zopet uvedlo štiri in polletno vojaško dobo za poklicne podčastnike. Ta vrsta poklicnih podčastnikov obstoji razen podčastnikov, ki se obvezujejo na dvanajsetletno službovanje. Ustanovilo se je v namenu, da se omogoči tistim, ki iz družinskih ali drugih razlogov ne morejo služiti 12 let, ki pa želijo in so

sposobni, da služijo štiri in pol leta. Najbolj je pa to mišljeno za tiste, ki so izšli iz kmetijstva in bi se kot obrambni kmetje pozneje naselili v novo pridobljenih pokrajinah na vzhodu. V pogledu obvezanja in plače veljajo za te podčastnike isti predpisi, kakor za one, ki služijo 12 let. Po poteku službene obveze dobijo na predlog izpričevalo, prednost pri dodeljevanju službe ter stalno podporo, dokler niso pri zaslužku. Bližnja pojasnila se dobijo pri Wehrbezirkskommando. Vojaki dobijo pojasnila tudi v poveljstvih, kjer služijo.

* Prijavite nruča, ki bi ga morebiti kdo našel ob reki Drau. Dne 24. januarja t. l. je pri dohodu na delo blizu Marburg-a po nesreči padel v reko Drau 44letni delavec Ignaz Robitsch, doma iz Eiselberg-a št. 22, pošta Ranzenberg pri Kungund, blizu Marburg-a. Obleden je bil v delovno obleko z delovno zimsko suknjo, jahalnimi hlačami ter usnjenimi gamašami. Na hrbtu je imel nahrbtnik z raznimi živili, nosil je pa tudi modrosiv predpasnik za delo. Ker gre za očeta sedmero otrok in moža vdove, ki bi radi pokojnega očeta in moža na nekem pokopališču pokopali, se tem potom naproša prebivalce ob reki Drau, da bi v slučaju, če kdo najde truplo ponesrečenega, to sporoči najbližji oblasti, hkrati pa tudi nesrečni družini na naslov Maria Robitsch, Eiselberg Nr. 22, Post Ranzenberg bei Kungund, unweit Marburg/Drau.

* Delovna zaščita se zviša. Vpostava ženskih delovnih sil v vojno produkcijo bo uvedla v podjetja ženske, ki še niso delale po obrtnih delavnicah. Uprave dela se trudijo, da dobijo žene in dekleta svojim domačim razmeram odgovarjajoče delo. Naloge obrtnega nadzorstva so, skrbeti za največjo zaščito žensk v podjetjih. Generalni pooblaščenec za vpostavo v delo je izdal za izvedbo te zaščite obširna navodila. Skrb za zaščito novo

spjejetih ženskih delovnih sil je prenešana na varnostne inženere in tovarniške zdravnike. Tam, kjer v tovarnah nimajo varnostnih inženerv, morajo odgovarjajoča podjetja postaviti za to izkušene inženere, ki bodo to delo opravljali kot stranski poklic.

* Prostovoljec iz vzhoda in boju zoper boljševizem. Na strani nemških čet se proti sovjetom bijejo tudi odredi prostovoljcev iz pokrajin, ki so jih zasedle nemške čete na vzhodu. Tako se je naknadno izvedelo, da je bil poveljnik takega prostovoljnega oddelka za hrabrost odlikovan z železnim križcem. Bataljon, sestavljen iz Turkestancev, ki ga je vodil Turkestan, se je v bitki za Stalingrad bojeval do zadnje patrone in zadnjega moža. Ti oddelki prostovoljnih borcev zoper boljševizem se rekrutirajo iz Rusov, Belorusov, Besarabecev, Georgijancev, Armenecov, Tartarov in Turkancev. Ob strani naše vojske tvorijo samostalne legije ter so uniformirani z nemškimi uniformami in s posebnimi značkami. Podvrženi so istim predpisom kakor nemške čete, upošteva se pa pri tem šega in običaja, ki jih poznajo v domovini. To so bojne formacije. Iz prostovoljnih domačinov pa se sestavljajo tudi pomožni oddelki za dovoz, pomožno policijo itd.

* Iz delovnega prava. Generalni pooblaščenec za vpostavo na delo, je izdal odlok, da se po podjetjih morebitne iznajdbe delavcev in nameščencev, ki so primerne za patentno zaščito, honorarna velepotezno in ne postopa malenkostno. Ocena vrednosti izumov je odvisna od zadeve, za katero gre. Višino takih nagrad bo le redko kedaj kontrolirala oblast, ki vodi nadzor, da se plače preveč ne dvigajo. Ta ukrep ima namen, da se pospešuje iznajdbe, ki se jih največ poroči v glavah nemških delavcev, mojstrov, tehnikov in inženerv, ki so v prostrani nemški industriji praktično zaposleni.

Kolonialprodukt (s) — kolonijski proizvod

Kopfweg (s) — glavobol
Laster (s) — nadloga
Lied (s) — pesem
Marke (w) — znamka
Mehlspeise (w) — močnata jed
Milchkafee (m) — mlečna kava
mit — z, s
Moost (m) — mošt
Morgen (m) — jutro
Nachmittag — popoldan
Narr (m) — blaznež
Offizier (m) — častnik
natürlich — naravno
Ober(Kellner) (m) — plačilni natakar
Portion (w) — porcija
Prozent (s) — odstotek
Regen (m) — dež
Rubin (m) — rubin
sauer — kisel, -a, -o
Schale (w) — školjca
Schmetterling (m) — metulj
Schnaps (m) — žganje
Schwiegermutter (w) — tašča
schwül — soparen, -a, -o
sicherlich — gotovo, sigurno
Schülerin (w) — učenka
singen — peti
Sodawasser (s) — sodavica (sifon)
sofort — takoj
Stamperl (s) — šlice (čašica)
Stier (m) — bik
Unpünktlichkeit (w) — netočnost
verlobt — zaročen, -a, -o
wenig — malo
wohnen — stanovati
zusammen — skupaj
Zukunft (w) — bodočnost

Leichte Alltagsgespräche —

Sprechen Sie Deutsch?
Ich lerne es gerade.
Ich bin noch Anfänger.
Finden Sie Deutsch schwer?
Ja, es ist sehr schwierig, und ich mache immer noch ziemlich viele Fehler.
Entschuldigen Sie, ich habe Sie nicht verstanden. Sprechen Sie bitte, etwas langsamer.
Verzeihung, ich möchte Sie um eine Auskunft bitten.
Ich möchte mit Ihnen eine dringende Angelegenheit besprechen.
Unterbrechen Sie mich nicht immer!
Flüstern Sie bitte nicht, sondern sprechen Sie laut, ich kann am Telefon kein Wort verstehen.
Sprechen wir nicht darüber, reden wir lieber von etwas anderem.
Ich möchte sehr gerne mit Ihnen über die politische Lage sprechen.
Ich nehme Sie beim Wort.
Ich gebe Ihnen mein Ehrenwort.
Kann ich Sie einen Augenblick sprechen?

LISTEK

VINO IN NOŽ

Hribarji in Dolinarji so bili sosedi. Kakor večina spodnještajerskih posestnikov, sta tudi ta dva kmetovalca imela srednje veliki gospodarstvi. Obe hiši sta ležali nekoliko oddaljeni od vasi ter kakor kakor vojni utrubi stali pred ostalim na-

Lahki vsakdanji razgovori.

Gestatten Sie eine Frage?
Ali govorite nemški?
Ravno se učim nemški.
Sem začetnik. (Sem začetnica.)
Ali se vam zdi nemščina težka?
Da, težka je in delam še mnogo napak.
Oprostite, nisem vas razumel(a). Prosim, govorite počasneje.
Oprostite, rad(a) bi Vas vprašal(a) za pojasnilo.
Rad(a) bi z vami govoril(a) o nujnih stvareh.
Ne prekinjajte me vzelej!
Ne šepetajte, govorite glasno, kajti po telefonu ne razumem besede.
Ne govorimo o tem, govorimo raje o čem drugem.
Rad(a) bi z Vami o političnem položaju govoril(a).
Primem Vas za besedo.
Dam Vam častno besedo.
Ali bi lahko z Vami trenutek govoril(a)?
Dovolite vprašanje?

seljem, vidni daleč na okrog. Stanovalci istih, znani po skromnosti in pridnosti, kakor večina Spodnještajerc, so bili zadovoljni s tem, kar jim je življenje nudilo. Na obeh zemljiščih se je moralo pridno delati, da so se družine preživljale, oblačile in vzdrževale. S potrpežljivostjo in dobro voljo je vse to šlo, ako ni bilo izrednih ujm ali nesreč. Zdravje, hrana, pijača, stanovanje in mirno družinsko

PK.-Aufn.: Kriegsber. Biödermann (Wb.)

Das bunte Völkergemisch der Gegenseite. Auch an der tunesischen Front setzt England seine braunen und schwarzen Hilfsvölker in den gefährlichsten Kampfzonen ein.

* 79 rudarjev je zasula eksplozija v premogovniku Bearcreek (Montana). Resevalna dela se še nadaljujejo.

* Bodočnost je na deželi. Marsikatero mestno dekle se zagleda v lepote podeželskih krajev. Dopade se mu življenje na kmetijah in ni čuda, da jih mnogo želi

življenje jih je zadovoljevalo, kar je pomenilo toliko, kakor srečo. Saj je v zadovoljnosti pravzaprav vsa sreča.

Hribarji so imeli doraslega sina, Dolinarji pa hčerko, ki je bila godna za moštitev. Martin je bil nekaj let starejši od Tonke. Fantek je še nosil krilca, Tonko so pa zibali, ko so starejše vaške babice ugotovile, da bo iz teh dveh otrok nekoč zakonski par. Ker se take ženske redko smotijo, se je res iz otroškega prijateljstva med Martinom in Tonko pozneje razvilo prijateljstvo, šolsko tovarštvo in ko sta postala večja — ljubezen. Sloga in razumevanje med družinama sina in hčerke, je smisel o poznejši združitvi, v kolikor so se z isto sploh bavili, bila v ob h hišah simpatična. Ni se izgubljalo veliko besed, bilo je čisto in jasno, da se Martin in Tonka imata rada in da se nekoč, ko pride čas, tudi zameta. Izvojenca sta daleč naokrog uživala ugled kot dobra in pridna, kar je na celi črti držalo.

Ko je Martin odslužil vojaščino, so začeli misliti na sklenitev zakona. Bližajoča zima se jim je zdela za to najbolj pripravna. Tonka je zbirala in urejevala svojo balo ter kakor vsako dekle v takem položaju, veselo pripravljala stvari za svoje lastno ognjišče. Vse je šlo gladko. Pri tem sta ji pomagali še mama in bobača tašča. Njene sovrstnice iz vasi so jo obiskovale ter radovedne ogledovale njeno perilo itd. Zaročenec in zaročenka sta bila v obeh hišah domača. Razmerje prijateljstva in zaupanja je šlo tako daleč, kakor da gre za eno, v dveh hišah živečo družino. Ljudje so govorili, da

priti v poklice, ki bi jim naj omogočali udejstvovanje in življenje na kmetih. Pri tem pa imajo njihove mamice večkrat pomisleke. »Ali je moja hčerka podeželskemu delu dorasla?«. »So li podeželski poklici kakšna bodočnost?, tako se glasijo vprašanja skrbnih mater. Če je kako dekle zdravo in gre rado na deželo, potem je to treba pospeševati. Priučitev sledi sicer počasi, razumna učna gospodinja bo pa seveda vzela na vse to obzir ter bo mestnemu dekletu olajšala prehod. Naša bodočnost nima nikjer toliko dobrih izgledov, kakor ravno na kmetijah in na podeželju. Po vojni moramo naseliti ogromne prostore vzhoda, da ne govorimo o izpopolnitvi in večanju našega življenjskega prostora v starem življenjskem prostoru. Za vse to bo treba seveda tudi brihtnih in pridnih deklet, ki bodo strokovno na višini. Podlage za temeljito in vsestransko izobrazbo so tu, lahko se pa dekleta po splošni izobrazbi izpopolnijo tudi za specialne poklice. Vsi kmetijski poklici omogočajo tudi ženskim sllam napredek in vsestranski razvoj. Kakor fant, tako lahko tudi vsako dekle pride po razvojni poti do dednega dvora, ne da bi za to moralo imeti doto. Naš vzhod bo potreboval in zahteval samo zdrave pesti, nemško srce ter dobro, vsestransko strokovno apremo. Tako govori in naglašata Staatssekretär Backe. Matera naj torej ne ovirajo življenjske sreče dekletom in hčeram, če imajo željo in veselje posvetiti se podeželju. Izbrana učna mesta skrbijo za to, da dobijo dekleta prvo osnovno izobrazbo in praktično možnost za udejstvovanje na kmetijah. Naučijo se lahko reje malih živali, vrtnarstva, gošpodinjstva itd. Na materah je, da pridejo njihove hčerke do dobrih in sigurnih eksistenc, ki jih nudi naše kmetijstvo v bodočnosti.

* Industrializacija Argentine. Predsednik argentinske države je v nekem

so Hribarji in Dolinarji dobri ljudje in zato imajo tudi srečo.

Bilo je v pozni jeseni, ko so vaški fantje v domači gostilni proslavljali god nekega sovrstnika. Martin sicer ni bil obiskovalec krčm, tudi pivec ni bil, ni se pa mogel vablu izogniti, da prijatelj ne bi užalil. Pri dobrem spodnještajerskem vinu so prepevali ter se dobro imeli. Kakor v takih slučajih večkrat nanese, se je tudi takrat zgodilo, da so proslavljenci zavžili več vina, kakor so ga prenesli. Vino je pač postalo močnejše kakor fantje. Vroče glave so se začele prepirati. Uvidnejši in treznejši so sicer mirili, kljub temu so pa začele padati steklenice. Nekdo je ugasnil luč, nakar je nastal splošen pretep. Nekateri so bežali pri vratih ven, medtem, ko so se drugi s stolli in pestmi po starih fantovskih navadah predelavali. Med pomirjevalci je bil tudi Martin, ki je pa s svojo dobro namero prav slabo uspel. Nekdo je v tem potegnul nož ter mu ga v gneči zasačil v vrat. Pri tem so se med splošnim krikom fantje porazgubili v temno noč in šele gostilničar je ranjenca našel pred hišo, do kamor je prišel še sam, ležečega na tleh v mlaki krvi. Klical je na pomoč. Prišlo so ženske, obvestili so Hribarjeve in Dolinarjeve, bilo je pa vse zastoj. Komaj so ga obvezali, je fant izdihnil. Iz prerezane žile je izgubil mnogo krvi. Nastopila je smrt.

Obupen jok in stok, ki je dotično noč prevzel Hribarjeve in Dolinarjeve, ki so objokovali ponesrečenega sina, zaročenca in prijatelja, je v dno srca ganil vse vaščane, ki so se zbrali na kraju nesreče.

GLÜHLAMPEN

gibt es laut behördlicher Anordnung zunächst nur noch für kriegswichtigen Bedarf. Deshalb rät OSRAM:

Schrauben Sie jetzt nichtbenötigte Glühlampen locker. So schaffen Sie sich eine stille Reserve für tageslichtarme Zeiten... und Strom wird auch dabei gespart.

174

govoru naglasil, da bo skrb argentinskega gospodarstva vedno bolj usmerjena v industrializacijo dežele. V glavnem se bo skrbelo za izpopolnitev kovinske industrije ter dvig pridobivanja petroleja. Glede povojnega naseljevanja v Argentini, je predsednik Castillo izjavil, da jim bodo naseljenci iz prekomorskih krajev dobrodošli, pač pa bodo pri tem nekoliko bolj izbirčni. V Argentini se bodo naselili lahko narodi, ki se v prvi vrsti zanimajo za kmetijska dela in ki res mislijo postati kmetovalci. Argentina s svojimi prostranimi, najboljšimi področji, čaka kmetovalcev, ki bi se tam naselili in to zemljo izkoriščali. Pri tej priložnosti je vredno omeniti, da so v provinci Mendoza v Argentini, pri tamkajšnjih petrolejskih vrelcih z vrtnjem dosegli globino, ki je naravnost rekordna — 3012 metrov.

Tonko je morala mati zapreti v njeno sobo ter jo čuvati, da v svoji žalosti in obupu ni prostovoljno sledila svojemu izvoljencu v smrt.

Ko so oblasti opravile svoje delo ter odvezle svobodo desetim vaškim fantom, ki so bili v času pretepa v gostilni, so Martina na domačem pokopališču položili v hladen grob. Vsa vas je med nagrobnim govorom s solzami potrjevala resničnost besed o vseh lepih značajnih potezah in vrlinah pokojnega, ki je namesto v srečen zakon, moral v rani grob. Še danes, po desetletjih, pripovedujejo stare mamice v zimskih večerih o življenju Hribarjevega Martina in njegovi nesrečni Tonki, ki je kmalu po pogrebu žalostna odšla iz kraja nesreče v tuzemstvo k nekim sorodnikom, ne da bi jo bila domača vas še kedaj videla. O.

* O zdravniških pregledih za delo obveznih. Reichsgesundheitsführer je z odredbo objasnjal, da se ne sme sprejemati zdravniških spričeval in mnenj od ljudi, ki bi jih morebiti izdal zdravniki, klinike, bolnišnice itd., da so prijavi za delo obvezni za dela nesposobni ali pa samo delno sposobni. Ako prijavam podvrženi mislijo, da so v zdravstvenem oziru za delo nesposobni ali pa samo delno sposobni, morajo to javiti oblasti za vpostavo na delo. Edino zdravniška služba uprave za vpostavo na delo je poklicana, da prekontrolira navode o zdravstvenem stanju ljudi, ki so svoje hibe in boleznj predpisno javili.

Bei kleinen
Verletzungen

Hansaplast elastisch
Schnellverband

* Japonska bo iztrebila boljše vzhodni Aziji. Kakor je izjavil generalmajor Sato pred japonskim parlamentom, bo japonska vojska storila vse, da se uniči in odstrani Komunistem v Vzhodni Aziji. Na Kitajskem se odigrava ta akcija v sporazumu s kitajsko narodno vlado. Komunisti imajo na Kitajskem približno 500 tisoč do 600 tisoč mož svojih čet. Proti temu četam se bori japonska vojska prav tako uspešno kakor proti komunističnim organizacijam in celicam.

* Dan spomina na španske kralje. General Franco je izdal dekret, ki določa dan smrti zadnjega španskega kralja Alfonza XIII. kot dan spomina na španske kralje.

* Mehška vojaška misija pri generalu Eisenhower-ju. Kakor poroča »New York Times«, bo te dni odpotovala posebna mehška vojaška misija v glavni stan generala Eisenhower-ja v Severni Afriki.

* 450.000 črncev v ameriški vojski. Kakor izhaja iz nekega obvestila washingtonskega vojnega ministrstva, služi trenutno 450.000 črncev v vseh delih ameriške oborožene sile. Več kot 60.000 črncev služi izven ameriškega kontinenta.

* Rumena knjiga o socialni politiki Madžarske. Madžarska vlada je izdala rumeno knjigo o socialnopolitičnem udejstvovanju Madžarske vse od leta 1918.

* Zdravstveno sianje angleškega premijerja Churchill-a, ki je bolehal na delni pljučnici, se je po najnovejših poročilih zopet izboljšalo.

* »Svoboda« je bila le kratkotrajna. Španski komunistični banditi, ki so jih v francoski Severni Afriki izpustili na svobodo na izrecno Roosevelt-ovo povelje, se niso dolgo veselili svoje »svobode«. Angleži so jih namreč vtaknili v razne angleške vojne formacije ter bodo sedaj služili kot dobrodošča krma za ostiščne topeve.

* Španija je upoklicala letnik 1922 pod zastavo. Na dan 7. marca bodo po vsej Španiji upoklicani vojni obvezniki letnika 1922.

* Splošna vojaška dolžnost v Mehiki. Prvič v zgodovini Mehike so uvedli sedaj splošno vojno obvezno službo. Na desetisoče mladih mož, ki so jih rekrutirali v decembru lanskega leta, je bilo sedaj upoklicanih.

* Novi člani fašističnega direktorija. Mussolini je imenoval prosvetnega ministra Bigginija, korporacijskega ministra Tenga, ministra Polverellija in državnega podtajnika Albinija za člane fašističnega direktorija.

REALITÄTEN UND GESCHÄFTSVERKEHR

Verpachte Besitz;

2 Joch mit kleinem Weingarten. Stodei Franz, Sghadol, Plankenstein. 185-2

Verpachte ganze

Bauern-Wirtschaft

(8 Joch), samt Vieh und Inventar, Äcker, großen Obstgarten und Wald, gegen halbe Fechsung, Podgoreletz, Unterwurtz 43, Post Täubling. 176-2

ZU VERKAUFEN

Verkaufsanzeigen (Gebrauchswaren) dürfen nur mehr mit Preisangabe veröffentlicht werden

Obstbäume! Äpfel- und Birnbuschbäume werden bei günstigen Wetter jeden Mittwoch und Samstag abgegeben. Schauerl, Brunnendorf, Pickererstraße 3 (Gasthaus »Zur weißen Fahne«).

Aite Betten á 20 und 30 RM verkäuflich. Marburg, Kärntnerstraße 3. 177-3

Veredelte Pfirsichbäume

zu verkaufen, Anfragen bei Schnuderl — Marburg, 47er-Platz 2. 178-3

ZU KAUFEN GESUCHT.

Abfälle Altpapier, Hadern, Schnerderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-4

UNTERSTEIRER !

Die deutsche Sprache brauchst du immer und bei jeder Gelegenheit. Darum lies, sprich und denke deutsch, um dich in der deutschen Sprache zu vervollständigen!

Oglašujte

„STAJERSKEM
GOSPODARJU“

Morkit

schützt die Saat gegen Vogelfraß.

Genau so einfach
in der Anwendung wie
Ceresan-Trockenbeize.
Keine Keimschädigung

ERHÄLTlich BEI:
FACHRODERIE
I. V. POBEREI
PETTRU

Milchziege

straße 22.

kauft Boschnag —
Marburg, Schiller-
179-4

OFFENE STELLEN

Vor Einstellung von Arbeitskräften muß die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes einzuholen werden

Lehrling

für Gemischtwarengeschäft, fleißig und ehrlich, mit Verpflegung im Hause wird aufgenommen. Anschriften an: Ferdinand Tschulk, Gemischtwarenhandlung, Schwarzenbach bei Präwall. 164-6

Hausgehilfin,

mit Jahreszeugnissen und Kochkenntnissen wird sofort oder später aufgenommen. Lilli Honigschmid, Marburg, Tauriskerstraße 2, II. Stock. 167-6

Meier

mit 2—3 Arbeitskräften auf kleinen aber guten Besitz bei Friedau gesucht. Anfragen: Dampfsägewerk Friedau. 187-6

Winzer oder Einwohner

mit 2 ständigen Arbeitskräften und eigenem Vieh sofort gesucht, Fürst Sulowsky, Tresternitz, Post Gams bei Marburg. 186-6

Inwohner mit ein

oder zwei weib. Kräften werden sofort aufgenommen. Bekommen Acker, Bezahlung, Verpflegung usw. Auch Wirtschafterin von 30—60 Jahre gesucht. Josef Gung, Besitzer, Jahring 28. 180-6

Zwei ältere

Personen

für kleinere Winzerei sofort gesucht. Anfragen: Kumer Rosa, Schmidplatz 3, Marburg. 182-6

Mädchen oder Frau

für Landwirtschaft gesucht, Doltschek & v. Leinberg, Freizrabern. 186-6

ZU MIETEN GESUCHT

Tausche Sparherdzimmer gegen Zimmer und Küche. Anfragen: Riedgasse 11, Drauweiler. 183-9

VERSCHIEDENES

Prothesen

jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate. Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. E g g e r, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten u. Sozialinstitute. Marburg-Drau, Mellingerstraße 3, III, Marktplatz 13. 762-14

RAIFFEISENKASSE MARBURG/DRAU

HERRENGASSE

SCHULGASSE

FERNRUUF: 24-53

im Gebäude der früheren Untersteirischen Volksdarlehenskasse

Verzinst die Spareinlagen und Einlagen in laufender Rechnung nach gesetzlicher Kündigung und laut Vereinbarung
Gewährt Darlehen: kurz-, mittel- und langfristig auf Bürgschaft und Intabulation, sowie Kredite in laufender Rechnung

131

Landesfachgruppe Imker Untersteiermark

Betrifft: Frühjahrsfutterzucker für die Bienen.

Nachdem die Bienenfütterzuckerzuteilung von nun ab geteilt erfolgt, erhalten sämtliche Imker, welche ihre Völkeranzahl im Herbst 1942 ordnungsgemäß meldeten und auch den Herbstzucker bezogen, den Frühjahrzucker im Gewichte von 1.50 kg pro Volk zuteilt.

Imker, welche im Herbst 1942 den Futterzucker per Bahn zugesandt erhielten, erhalten die Frühjahrzuckerzuteilung automatisch zugesandt und erübrigt sich daher jedwede Anfrage bzw. Korrespondenz.

Alle jenen Imker, welche den Zucker in der Geschäftsstelle der Lfgr L, Untersteiermark, Marburg, Tappeinerplatz Nr. 6, persönlich übernehmen, erhalten den Zucker dortselbst und zwar an Dienstagen und Freitagen von 9 bis 18 Uhr ausgefolgt. (Lieferscheine vom Herbst als Empfangsberechtigung mitbringen.)

Da die Zuckerausgabe am 1. April abgeschlossen sein muß, können säumige Imker bei späterer Anforderung nicht berücksichtigt werden. Es sei aber schon heute darauf aufmerksam gemacht, daß die Futterzuckerzuteilung im Herbst 1943, ausschließlich durch die Ortsfachgruppen Imker erfolgen wird und ist daher jeder einzelne Imker verpflichtet, sich bei der nächsten Ortsfachgruppe Imker als Mitglied anzumelden.

LANDESFACHGRUPPE IMKER, UNTERSTEIERMARK.

I. A.

OTTO TSCHREPINKO, e. h.,
Geschäftsführer.

159

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark

Der Beauftragte für Ernährung und Volkswirtschaft.

GZ: U/LE A - 1943

Graz, am 23. Februar 1943.

Gegenstand: Wochenkarten für ausländische Zivilarbeiter.

Bekanntmachung

Mit Beginn der 48. Zuteilungsperiode (5. April 1943) erhalten die ausländischen Zivilarbeiter, soweit sie nicht in Gemeinschaftsverpflegung stehen oder in landwirtschaftlichen Betrieben tätig sind, anstelle der Normalverbraucherkarten die Wochenkarten für ausländische Zivilarbeiter. Die Ausgabe dieser Wochenkarten erfolgt durch die Betriebe, in denen die Arbeiter beschäftigt sind.

Als ausländische Zivilarbeiter gelten alle Ausländer, die in einem Angestellten- oder Lohnverhältnis stehen, also auch Angehörige des Protektorates und des Generalgouvernementes (Tschechen, Polen) sowie Ostarbeiter (Zivilarbeiter aus den besetzten Gebieten der Sowjetunion). Staatenlose sind Ausländern gleichzustellen.

Zur Belehrung der Betriebsführer wird ein Merkblatt herausgegeben, das zusammen mit den erforderlichen Formblättern an die in Betracht kommenden Stellen durch die Bürgermeister (Kartenstellen) kostenlos abgegeben wird.

173

Im Auftrag: gz. Dr. ARTNER.

Es ist um jedes Ei schade, das verdirbt Gleich nach der Zuteilung sollen deshalb die im Augenblick entbehrlichen Eier in

Garantol

gefugt werden, dann halten sie sich über 1 Jahr!

- und was wichtig ist, die Eier können zu jeder Zeit bedenkenlos emittieren und zugefügt werden!

175

Neues Pulver für den Wachs und für die Mastung der Schweine

REDIN,

mit garantiertem Erfolg

ZENTRALDROGERIE EMIL THUR,
86 Marburg/Drau, Herrengasse 33.

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG, BURGPLATZ 1

DER OCHSENKRIEG

ein Ganghofer-Film der Ufa mit
PAUL RICHTER,
ELFRIEDE DATZIG,
FRITZ KAMPERS.

Für Jugendliche zugelassen!

Kulturfilm-Sondervorstellungen:

Sonntag um 10 Uhr;
Montag, Dienstag und Mittwoch
um 13.45 Uhr.

DAS BLAUE LICHT,

eine Berglegende mit
LENI RIEFENSTAHL und
MATHIAS WIEMANN.

Für Jugendliche unter 14 Jahren
nicht zugelassen! 184

Uči se nemščine!

KDOR v „STAJERSKEM GOSPODARJU“ oglašuje, uspeha se raduje!